

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφώρ 7, ΤΚ 71202 - Ηράκλειο
Fax: 2810335040
Πληροφορίες: Χρ. Ξυδιανός – Μ. Μπαστάκη
Τηλέφωνο: 2813404529 – 2813404519
Email: vxidianos@mou.gr – mpastaki@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: 4^η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το ν. 4314/2014 «Για τη Διαχείριση, το έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό Δίκαιο, τροποποίηση του ν.3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α 265/23-12-2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 47 παρ. 1 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4605/2019.
3. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος “Κρήτη” 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α’ 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β’ 716) υπουργικής απόφασης» (Β’3931)», όπως ισχύει.
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το

- Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
  6. Τα άρθρα 87, 88 και 89 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, περί κρατικών ενισχύσεων
  7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
  8. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)
  9. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2007/C/272/05 για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις
  10. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/18-12-2018 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων”»» (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018).
  11. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».
  12. Την με αριθ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
  13. Την Υ.Α. με Α.Π. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 «Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», όπως ισχύει.
  14. Το με αριθμό C (2014) 3542 final/23.5.2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης).
  15. Το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
  16. Το Ν. 4555 ΦΕΚ Α' 133/19.07.2018 Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».
  17. Την με αριθμ. 69/2019 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, που αφορά στην ανακήρυξη των συνδυασμών για την ανάδειξη των Περιφερειακών Αρχών Περιφέρειας Κρήτης στις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019
  18. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2014) 10175 final/18-12-2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
  19. Την με αριθ. 5040/23-10-2017 έγκριση μέσω γραπτής διαδικασίας της τροποποίησης του Εγγράφου Εξειδίκευσης Εφαρμογής και των Κριτηρίων Επιλογής Πράξεων του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020, με την

- οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, καθώς και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι.
20. Την με αριθ. πρωτ. 95252/ΕΥΚΕ 1501/13-9-2018 θετική έκφραση γνώμης της ΕΥΚΕ.
  21. Την με αριθ. πρωτ. 3596/17-9-2018 Εισήγηση του Περιφερειάρχη Κρήτης
  22. Την με αριθ. πρωτ. 101281/ΕΥΚΕ 1604/27-9-2018 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020. (ΑΔΑ : ΩΣ6Β465ΧΙ8-Χ3Χ)
  23. Την με αριθ. Πρωτ. 59/9-1-2019 Εισήγηση του Περιφερειάρχη Κρήτης για την 1η Τροποποίηση των Προσκλήσεων για τις Δράσεις 1.β.2, 1.β.3 και 4.φ.1 στο πλαίσιο της RIS3Crete του ΕΠ Κρήτη 2014-2020.
  24. Την με αριθ. Πρωτ. 5196/ΕΥΚΕ 102/16-1-2019 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης “1η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020” (ΑΔΑ ΩΤΠΤ465ΧΙ8-ΝΥΧ)
  25. Την με αριθ. Πρωτ. 123605/ΕΥΚΕ 2259/29.11.2019 Σύμφωνη Γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ σύμφωνα με το άρθρο το άρθρο 47 παρ. 1 του Ν. 4314/2014 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4605/2019
  26. Την με Α.Π. 5755/2-12-2019 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης «2η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020» (ΑΔΑ 6ΛΩΗ7ΛΚ-Μ9Ξ)
  27. Την με αριθ. Πρωτ. 101791/ΕΥΚΕ 1852/20-09-2021 Σύμφωνη Γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
  28. Την με αριθ. Πρωτ. 4071/22-09-2021 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης «3η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020» (ΑΔΑ ΨΘ197ΛΚ-6ΟΧ).
  29. Την με Α.Π. 3778/25-07-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «4η Τροποποίηση της Απόφασης Ορισμού του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020 - Ανάθεση αρμοδιοτήτων για την διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων του ΕΠ Κρήτη 2014-2020» (ΦΕΚ 4815/τ.Β/28-07-2023).
  30. Το με αριθ. πρωτ. 126226/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1567/28-12-2023 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης επί σχεδίων Προσκλήσεων Κρατικών Ενισχύσεων σε τομείς της RIS3 Crete, της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020».
  31. Την με αριθμ. πρωτ. 7002/29-12-2023 Εισήγηση της ΕΥΔ Προγράμματος Κρήτη.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

A. Την τέταρτη (4^η) τροποποίηση της προκήρυξης της Δράσης 4.f.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020 και συγκεκριμένα του Άξονα 2 «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη», Θεματικό Στόχο 4, Επενδυτική Προτεραιότητα 4f – «Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών» και τον Ειδικό Στόχο «7-Καινοτόμες εφαρμογές για την μείωση της καταναλούμενης ενέργειας και των εκπομπών CO₂» ως προς τα ακόλουθα σημεία:

1. Στο άρθρο 11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών, η ενότητα:

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (*extrait*) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και *extrait* εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.

- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση *web-banking* ή κίνηση μεταφοράς μέσω *web* από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (*extrait*) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

αντικαθίσταται από την:

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extraît) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extraît εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extraît) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

2. Στο άρθρο 11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών, το τελευταίο σημείο:

- Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

αντικαθίσταται από το:

- Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης κατά την Ενδιάμεση Πιστοποίηση και ο ΕΦ κατά την Τελική Πιστοποίηση, έχουν το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

3. Στο άρθρο 11.2.1 Λογιστική παρακολούθηση, η τέταρτη παράγραφος:

Η λογιστική παρακολούθηση των έργων γίνεται από τον ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

αντικαθίσταται από την:

Η λογιστική παρακολούθηση των έργων γίνεται από τον ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης/ΕΦ. Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

4. Στο άρθρο 11.2.2 Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις, η πρώτη παράγραφος:

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου.

αντικαθίσταται από την:

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης / ΕΦ. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου.

Στο ίδιο άρθρο, στην παράγραφο ι) Επαλήθευση έργων, η ενότητα:

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή/και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης, από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων.

Η επαλήθευση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης θα είναι διοικητική για το σύνολο των αιτημάτων.

Στην ολοκλήρωση του έργου διενεργείται υποχρεωτικά επιτόπια επαλήθευση και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα αρμόδια στελέχη για την επαλήθευση και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός Δ.Α., τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική εκπαίδευση και οδηγίες από την Δ.Α.. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

αντικαθίσταται από την:

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή/και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης, από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ή τον ΕΦ, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων.

Η επαλήθευση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης θα είναι διοικητική για το σύνολο των αιτημάτων.

Στην ολοκλήρωση του έργου διενεργείται υποχρεωτικά επιτόπια επαλήθευση και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικείμενου του έργου στο σύνολό του.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα αρμόδια στελέχη για την επαλήθευση και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός ΕΦ, τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΦ και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Στο ίδιο άρθρο, η παράγραφος ιι) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου:

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης :

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,

- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Δυνατότητα δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

αντικαθίσταται από την:

ιι) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης από τον ΕΦ :

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,

- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης για την Ενδιάμεση Πιστοποίηση και του ΕΦ για την Τελική Πιστοποίηση.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Δυνατότητα δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης κατά την Ενδιάμεση Πιστοποίηση και ο ΕΦ κατά την Τελική Πιστοποίηση, διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

5. Στο άρθρο 11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ, η έβδομη παράγραφος:

Η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης μπορεί να ζητήσει την πριν την οποιαδήποτε πρώτη καταβολή ενίσχυσης (προκαταβολή, ή οποιαδήποτε καταβολή) από την επιχείρηση να υποβάλει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία (δικαιολογητικά κατά την υποβολή αίτησης για καταβολή ενίσχυσης) ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης η επιχείρηση ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική. Σε αντίθετη περίπτωση το υπό χρηματοδότηση έργο θα απεντάσσεται.

αντικαθίσταται από την:

Η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης / ο ΕΦ μπορεί να ζητήσει την πριν την οποιαδήποτε καταβολή ενίσχυσης (προκαταβολή, ή οποιαδήποτε καταβολή) από την επιχείρηση να υποβάλει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία (δικαιολογητικά κατά την υποβολή αίτησης για καταβολή ενίσχυσης) ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης η επιχείρηση ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική. Σε αντίθετη περίπτωση το υπό χρηματοδότηση έργο θα απεντάσσεται.

6. Στο άρθρο 15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, η πρώτη παράγραφος:

Για αναλυτικότερες πληροφορίες για την πρόσκληση και την υποβολή προτάσεων και άλλες διευκρινίσεις δίνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, αρμόδιο στέλεχος : Ι. Μπαλαντινάκης Τηλ: 2813 404501, E-mail: ioanmpal@mou.gr URL: <http://www.perkritis.gr>. Παράλληλα θα λειτουργήσει σχετικό ηλεκτρονικό helpdesk στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

αντικαθίσταται από την:

Για αναλυτικότερες πληροφορίες για την πρόσκληση και την υποβολή προτάσεων και άλλες διευκρινίσεις δίνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, αρμόδια στελέχη : **Χ. Ξυδιανός** Τηλ: **2813 404529**, E-mail: vxidianos@mou.gr και **Μ. Μπαστάκη** Τηλ: **2813 404519**, E-mail: mpastaki@mou.gr, URL: <http://www.pepkritis.gr> και από την **περιφερειακή μονάδα του ΕΦΕΑΠΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος, 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ.: **281302400** e-mail: info@ank.gr.

Παράλληλα θα λειτουργήσει σχετικό ηλεκτρονικό helpdesk στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

7. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ-ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ, στην παράγραφο 1. Δαπάνες προσωπικού, η ενότητα:

Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου.
- Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) και
- Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος

αντικαθίσταται από την:

- Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου.

• Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.

• Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

• Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.

• Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) π.χ ασφαλιστική ενημερότητα και

• Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος π.χ φορολογική ενημερότητα

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με Α.Π. 101281/ΕΥΚΕ 1604/27-9-2018 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020 (ΑΔΑ : ΩΣ6Β465ΧΙ8-Χ3Χ), όπως τροποποιήθηκε με τις με Α.Π. 5196/ΕΥΚΕ 102/16-1-2019 (ΑΔΑ ΩΤΠΤ465ΧΙ8-ΝΥΧ) 1^η Τροποποίηση, Α.Π. 5755/2-12-2019 (ΑΔΑ 6ΛΩΗ7ΛΚ-Μ9Ξ) 2^η Τροποποίηση και Α.Π. 4071/22-09-2021 (ΑΔΑ ΨΘ197ΛΚ-6ΟΧ) 3^η Τροποποίησή της.

Γ. Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, όπου έχουν ενσωματωθεί όλες οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις.

Δ. Η παρούσα 4^η τροποποίηση της Πρόσκλησης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης www.pepkritis.gr, του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr, www.ank.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Ε. Η παρούσα έχει αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης, ήτοι από 25-09-2018.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Σταύρος Αρναουτάκης

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου Εθνικής Αρχής Συντονισμού
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)
- ΕΦΕΠΑΕ
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

Εσωτερική Διανομή :

- Προϊστάμενοι Μονάδων Α1, Α2, Β1
- Χρονολογικό Αρχείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΡΗΤΗ 2014-2020

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 02: «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη»

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΟΣ 04 : «Υποστήριξη της μετάβασης προς μία οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς»

Επενδυτική Προτεραιότητα 4.f : «Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών »

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ 4.φ.1

«Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»

Κωδικός Πρόσκλησης: RIS3Crete-2

Έκδοση 5^η

Ηράκλειο, Δεκέμβριος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	10
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	13
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	16
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	16
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	19
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	20
6.1 Επιλέξιμες Δαπάνες.....	20
6.1.1 Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες	21
6.2 Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες	24
6.3 Μη επιλέξιμες δαπάνες.....	25
6.4 Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών.....	25
6.5 Προϋπολογισμός έργων – διάρκεια υλοποίησης.....	26
6.5.1 Προϋπολογισμός έργων	26
6.5.2 Διάρκεια των έργων	26
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	27
7.1 Χρηματοδότηση Πρόσκλησης.....	27
7.2 Ένταση της ενίσχυσης.....	27
7.2.1 Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων	27
7.2.2 Επιχειρήσεις.....	28
7.3 Σώρευση	29
7.4 Ιδιωτική συμμετοχή.....	29
7.5 Διάρθρωση Προϋπολογισμού.....	30
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	31
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	32
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	33
10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	33
10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	34
10.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	36
10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	38
10.5 ΕΓΚΡΙΣΗ	38

10.5.1	Διαδικασία έγκρισης	38
10.5.2	Δημοσιότητα ενταγμένων έργων	39
11.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	39
11.1.	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	39
11.1.1.	Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών	39
11.2.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	42
11.2.1	Λογιστική παρακολούθηση	42
11.2.2	Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις.....	42
11.3.	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	46
12.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	48
12.1.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	48
12.2.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	49
12.3.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ.....	50
12.4.	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	51
13.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	51
13.1.	Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης	52
14.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	52
14.1	Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου	52
14.2	Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου.....	53
14.3	Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων.....	54
14.4	Επιβολή κυρώσεων	54
15.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	55
16.	ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ.....	55
17.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	56
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1	58
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2.....	67
	Παράρτημα ΙΙ: Δημοσιονομικές Διορθώσεις	112
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	118
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης.....	127
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Ορισμός προβληματικών επιχειρήσεων.....	139

Παράρτημα VI : Επιλέξιμοι θεματικοί τομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete).....	143
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	144
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	148
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	149
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	152

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Κρήτης (ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική αναπηρία κ.λπ.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα για μη νόμιμη αιτία
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας : Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων, οι οποίες σχετίζονται μεταξύ ενός
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης στο πλαίσιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
Βασική Έρευνα	Πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση εμπορική εφαρμογή ή χρήση.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή : Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Δημόσια Δαπάνη/Ενίσχυση	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης ως δικαιούχος νοείται κάθε φορέας που συνεργάζεται για την υλοποίηση του έργου.
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία: τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), γ) Ταμείο Συνοχής και τα Επενδυτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου που ορίζεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχικά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Έρευνα και Ανάπτυξη	Η δημιουργική εργασία η οποία καλύπτει τις δραστηριότητες της βασικής και της εφαρμοσμένης ανάπτυξης και πραγματοποιείται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του αποθέματος της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρήση του αποθέματος της γνώσης για την ανάπτυξη νέων εφαρμογών
ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου

<p>Καινοτομία</p>	<p>Η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής – νέα ή βελτιωμένη – ή νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας ή η διαδικασία με την οποία νέες ιδέες δίνουν απαντήσεις στα αιτήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και δημιουργούν νέα προϊόντα, βιομηχανικά πρωτότυπα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά κι οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή που μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές, καθώς και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.</p>
<p>Καινοτόμος επιχείρηση</p>	<p>Κάθε επιχείρηση:</p> <p>A) η οποία μπορεί να αποδείξει, μέσω αξιολόγησης που διεξάγεται από εξωτερικό εμπειρογνώμονα, ότι στο προβλεπτό μέλλον θα αναπτύξει προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες που είναι νέες ή ουσιωδώς βελτιωμένες σε σχέση με τη σύγχρονη τεχνολογία στον σχετικό κλάδο και ενέχουν κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας, ή</p> <p>B) της οποίας οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του συνόλου των λειτουργικών της δαπανών, σε τουλάχιστον ένα από τα τρία τελευταία έτη πριν την χορήγηση της ενίσχυσης ή, σε περίπτωση επιχείρησης που βρίσκεται σε φάση εκκίνησης και δεν έχει οικονομικό ιστορικό, στον έλεγχο της τρέχουσας φορολογικής χρήσης, όπως πιστοποιείται από εξωτερικό ελεγκτή.</p>
<p>Κρατική ενίσχυση</p>	<p>Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).</p>
<p>Μελέτη σκοπιμότητας</p>	<p>Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.</p>
<p>Μεταφορά γνώσης</p>	<p>Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.</p>
<p>Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων</p>	<p>Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα</p>

	του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Πράξη του Ε.Π.	Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων.
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσονται λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφιστάμενων επιστημονικών τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και έγκριση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών έργων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση έργου

Συντονιστής (Συντονιστής Φορέας)	Σε περίπτωση συνεργασίας: Ο φορέας/δικαιούχος που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης έργου.
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.
Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014–2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης- ΕΣΠΑ)	Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας
ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση Εθνικών Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών)	Η με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/18-12-2018 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων”»» (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018)
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Σε περίπτωση συνεργασίας: Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση προέρχεται από τον Συντονιστή Φορέα του έργου.
Υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνες αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης/ Φορέας Υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του **Επιχειρησιακού Προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2014-2020** του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Εντάσσεται στον Άξονα 02 του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 **«Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη»** και συμβάλει στον Ειδικό Στόχο 7 «Καινοτόμες εφαρμογές για την μείωση της καταναλούμενης ενέργειας και των εκπομπών CO₂»

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
3. Το Ν. 4555 ΦΕΚ Α' 133/19.07.2018 Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».
4. Την με αριθμ. 69/2019 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, που αφορά στην ανακήρυξη των συνδυασμών για την ανάδειξη των Περιφερειακών Αρχών Περιφέρειας Κρήτης στις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019.
5. Η Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Κρήτη" 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
6. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542.final/23.05.2014.
7. Η Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2014) 10175 final/18-12-2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα ΧΙΙ).
9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
10. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
11. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2014/C 198/01)
12. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (Ο.Ι ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
13. Ο Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
14. Ο Ν.4310/2014 (ΦΕΚ Α 258/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις.») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
15. Ο Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Β 83), όπως ισχύει.
16. Η με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/18-12-2018 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων

ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018).

17. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».
18. Η με αριθμ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
19. Ο Ν. 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την Έρευνα»
20. Το Ν. 4485/4.8.2017 (Α' 114) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 87, παρ. 12γ, όπως ισχύει.
21. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων»
22. Το με αριθ. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα : «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ρόλων εργασίας και ρόλων στην λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
23. Το με Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα : «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών – Ερευνητικών Υποδομών»
24. Το με Α.Π. 127093/ΕΥΘΥ 813/30.11.2016 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα : «Μακροχρόνιες υποχρεώσεις για δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 - 2020»
25. Ο Οδηγός Κρατικών Ενισχύσεων και RIS3, όπως κοινοποιήθηκε με το υπ' αριθ. 115970/13.11.2015 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων, όπως τροποποιείται και ισχύει.
26. Το έγγραφο της Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ με αριθ. 17952/ΕΥΣΣΑ 382/17.02.2016 και θέμα: "Διαχείριση Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3".
27. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40
28. Η με αριθμό πρωτοκόλλου 74391/ΕΥΚΕ 2634/13-07-2016 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020»
29. Το με αριθμό πρωτοκόλλου 101270/ΕΥΚΕ 3633/30-09-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού της ΕΕ 651/2014».
30. Τα εγχειρίδια Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-2020 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
31. Η με αρ. πρωτ. 5040/23-10-2017 Έγκριση - μέσω Γραπτής Διαδικασίας της τροποποίησης του εγγράφου Εξειδίκευσης Εφαρμογής και των Κριτηρίων Επιλογής Πράξεων του ΕΠ Κρήτη 2014-2020.
32. Το με αρ. πρωτ. 3502/10-9-2018 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης με το οποίο ζητείται η σύμφωνη γνώμη της ΕΥΚΕ στο Σχέδιο της Πρόσκλησης
33. Το με αρ. πρωτ. 95252/ΕΥΚΕ 1501/13-9-2018 έγγραφο, με το οποίο διατυπώνεται σύμφωνη γνώμη για την προκήρυξη της δράσης από την ΕΥΚΕ.
34. Την με αριθ. πρωτ. 101281/ΕΥΚΕ 1604/27.9.2018 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης

επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020. (ΑΔΑ : ΩΣ6Β465ΧΙ8-Χ3Χ)

35. Την με αριθ. Πρωτ. 5196/ΕΥΚΕ 102/16-1-2019 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης “1η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020” (ΑΔΑ ΩΤΠΤ465ΧΙ8-ΝΥΧ).
36. Την με αριθ. Πρωτ. 123605/ΕΥΚΕ 2259/29.11.2019 Σύμφωνη Γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ σύμφωνα με το άρθρο το άρθρο 47 παρ. 1 του Ν. 4314/2014 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4605/2019
37. Την με Α.Π. 5755/2-12-2019 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης «2^η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020» (ΑΔΑ 6ΛΩΗ7ΛΚ-Μ9Ξ)
38. Την με αριθ. Πρωτ. 101791/ΕΥΚΕ 1852/20-9-2021 Σύμφωνη Γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
39. Την με αριθ. Πρωτ. 4071/22-09-2021 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης «3η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 4.φ.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020» (ΑΔΑ ΨΘ197ΛΚ-6ΟΧ).
40. Την με Α.Π. 3778/25-07-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «4η Τροποποίηση της Απόφασης Ορισμού του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020 - Ανάθεση αρμοδιοτήτων για την διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων του ΕΠ Κρήτη 2014-2020» (ΦΕΚ 4815/τ.Β/28-07-2023).
41. Το με αριθ. πρωτ. 126226/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1567/28-12-2023 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης επί σχεδίων Προσκήσεων Κρατικών Ενισχύσεων σε τομείς της RIS3 Crete, της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020».

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι τα άρθρα 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης» και 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ» του τμήματος 4 «Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) L 187/1 της 26-6-2014.

Σημειώνονται τα εξής:

1. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
2. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»** της παρούσας πρόσκλησης)
3. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασής της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά
4. Θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 115-117 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του ΕΕ1303/2014 και το Κεφάλαιο ΙΙ του Εκτελεστικού Κανονισμού 821/2014, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Μάιος 2015 καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.

5. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
6. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
  - εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας
  - οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες
  - δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή
  - οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του Καν. 651/2014
7. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016
8. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020.
9. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου
10. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και των άρθρων 25 και 28 του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Βασικός στόχος της δράσης 4.f.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» είναι η ενίσχυση έργων που προωθούν την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης στον τομέα της ενέργειας (προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα), τομέα προτεραιότητας της RIS3Crete. Η δράση επικεντρώνεται σε θεματικούς υποτομείς, οι οποίοι αναδείχθηκαν από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης.

Βασικοί στόχοι της δράσης είναι:

A. Η προώθηση καινοτόμων λύσεων εξοικονόμησης ενέργειας και εν γένει μείωσης των εκπομπών CO₂ μέσω:

(α) της ανάπτυξης ερευνητικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων όπως :

- η ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και συστημάτων που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση
- η εφαρμογή τεχνολογιών βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης συστημάτων υψηλής κατανάλωσης
- η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων στις ΑΠΕ

(β) της προώθησης συνεργατικών σχημάτων μεταξύ των φορέων της γνώσης και των επιχειρήσεων της Κρήτης που δραστηριοποιούνται στους τομείς εξοικονόμησης ενέργειας και ΑΠΕ.

Β. Η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτόμα επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο για την περίπτωσή τους μίγμα ενεργειών, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις ακόλουθες κατηγορίες :

- κλασικές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
- δράσεις προώθησης της καινοτομίας (π.χ. απόκτηση/ επικύρωση /προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, απόσπαση προσωπικού από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων)

Ο Ειδικός Στόχος του Ε.Π. που ικανοποιείται είναι η ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για τη μείωση της καταναλούμενης ενέργειας και των εκπομπών CO₂

Η δράση χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΡΗΤΗ 2014-2020 και ειδικότερα από τον Άξονα Προτεραιότητας 02 «**Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη**». Ο κύριος ρόλος του ΕΤΠΑ είναι η υποστήριξη της μετατροπής της γνώσης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες, δηλαδή, η εφαρμοσμένη έρευνα, η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων Ε&Α και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, η μεταφορά τεχνολογίας, η δημιουργία γραμμών πιλοτικής παραγωγής και επικύρωσης προϊόντων, καθώς και πρώτης παραγωγής, κλπ.

Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά συγκεκριμένους υποτομείς ΕΤΑΚ **στον τομέα της ενέργειας (προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα) της RIS3** της Περιφέρειας Κρήτης, που αναδείχθηκαν από την διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των δράσεων της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **2.000.000,00€**.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, **δεν είναι επιλέξιμα** τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στη **Βασική Έρευνα** (αναλυτικά οι ορισμοί δίνονται ανωτέρω, στον Πίνακα «Επεξηγήσεις όρων και συντμήσεων» της Πρόσκλησης)

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Η χρηματοδότηση θα γίνει σύμφωνα με το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) (651/2014)

Σε περίπτωση πραγματικής συνεργασίας επιχείρησης με Οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων **κύριος εταίρος** του έργου πρέπει να είναι Επιχείρηση (σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων της μίας επιχείρησης, το ρόλο του συντονιστή αναλαμβάνει αυτή με το μεγαλύτερο μερίδιο επένδυσης), έχοντας την ευθύνη για την άρτια υλοποίηση του έργου, με τον ορισμό κατάλληλου επιστημονικού υπεύθυνου.

Σημειώνεται ότι ειδικά για τα συνεργατικά σχήματα, απαιτείται **συμφωνητικό συνεργασίας** των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μετά από την έγκριση του έργου στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας Αίτησης Χρηματοδότησης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να κατατεθεί στην Ενδιάμεση Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΥΔΕΠ) Κρήτης αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α' δόσης επιχορήγησης. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετούνται είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, και απαραίτητα η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής - βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Από το συμφωνητικό συνεργασίας πρέπει να προκύπτει ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο

σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Προσύμφωνο συνεργασίας συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του Παραρτήματος VII (Δικαιολογητικά Συμμετοχής). Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι. Επίσης στο προσύμφωνο θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς ότι θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Κάθε Δικαιούχος έχει δικαίωμα έγκρισης για χρηματοδότηση μόνο πράξεων τις οποίες πρέπει να αποδείξει κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, ότι θα μπορέσει να τις υλοποιήσει. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης περισσότερων θα κληθεί να αιτιολογήσει επαρκώς τον τρόπο της υλοποίησης της πράξης.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
02-10-2018	28-2-2019

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων στο Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 (<http://www.pepkritis.gr>) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔΕΠ Κρήτης (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.)

Κωδικός πρόσκλησης	RIS3Crete-2
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	4.f.1 «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»
Προτεραιότητα «έξυπνης εξειδίκευσης»	Τομέας : • Ενέργειας
Δείκτες εκροών	T3002 : «Αριθμός συνεργασιών φορέων – επιχειρήσεων – ερευνητικών ιδρυμάτων»
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Κρήτης
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	2.000.000,00 €
Ανώτατο όριο κατανομής συνολικής διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης	2.000.000,00 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ερευνητικά έργα

Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	651/2014 ΓΑΚ
Ταμείο	ΕΤΠΑ

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Φορέας Προκήρυξης της πιο πάνω δράσης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020. Η υποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων, καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των ενταγμένων σχεδίων θα γίνει από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Η παρούσα δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020, με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 1.1 «ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της παρούσας Πρόσκλησης, όπως αυτό τροποποιείται και ισχύει. Οι αρμοδιότητες της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης περιγράφονται αναλυτικά στην υπ' αριθμ. 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (ΦΕΚ 716/Β/24-4-2015) Απόφαση σύστασης/αναδιάρθρωσής της.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Α. Ως «**Δικαιούχος Φορέας**» χαρακτηρίζεται νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση, Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων) που φέρει την ευθύνη έναντι της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης για την καλή εκτέλεση του τμήματος του έργου που έχει αναλάβει.

Ανάλογα με τον αριθμό των εταίρων σε ένα έργο, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης εκδίδει Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου με ξεχωριστά υποέργα ανά εταίρο. Η ΕΥΔ ΕΠ δύναται να τροποποιεί την Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου, όσον αναφορά την υποκατάσταση συμμετέχοντος εταίρου σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του κυρίου εταίρου του έργου.

Β. Ο **Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου** προέρχεται από το Δικαιούχο Φορέα και έχει την γενική εποπτεία του τμήματος του έργου, που έχει αναλάβει να εκτελέσει ο Φορέας του. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η ευθύνη της επιστημονικής, οικονομικής και διοικητικής υποστήριξής του έργου, ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Φορέα του με τους υπόλοιπους εταίρους του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου κάθε Φορέα αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Ο **Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας** προέρχεται από τον Συντονιστή Φορέα του έργου, είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Γ. Ο **Συντονιστής Φορέας του έργου**, είναι η **επιχείρηση** (κατά προτίμηση η επιχείρηση με τη μεγαλύτερη βαρύτητα συμμετοχής σε περίπτωση που συμμετέχουν περισσότερες της μίας επιχειρήσεις) και είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς:

1) **Επιχειρήσεις:** κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Το αντικείμενο του έργου ΕΤΑΚ που προτίθενται να υλοποιήσουν θα πρέπει να εμπίπτει σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας, οι οποίοι αναδείχθηκαν από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης της RIS3Crete πλην του τομέα της ενέργειας.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες :

- να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν, μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Κρήτης,
- η οικονομική δραστηριότητα, που θα αφορά το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο, να εμπίπτει στους επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας που ανταποκρίνονται στα συμπεράσματα της επιχειρηματικής ανακάλυψης της RIS3Crete πλην του τομέα της ενέργειας, όπως αυτοί παρουσιάζονται στο **Παράρτημα VI**.
- να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές: επιχειρήσεις εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, ΚοινΣΕπ) και ατομικές επιχειρήσεις,
- μέχρι την 31/12/2017 να έχουν κλεισμένες τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση, όπως παρουσιάζεται στους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία.
- να τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης / ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.
- να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση,
- να μην αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά,
- να διαθέτουν ή να δεσμευθούν με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης / επένδυσης θα μεριμνήσουν για της κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης.,
- να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη,
- να συμπεριλάβουν στα επενδυτικά τους σχέδια δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους
- να δεσμευτούν ότι τα επενδυτικά τους σχέδια δεν έχουν υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθούν προς χρηματοδότηση δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- να υποβάλλουν **έως ένα επενδυτικό σχέδιο ανά Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ)**. Σε περίπτωση υποβολής, από την ίδια επιχείρηση, περισσότερων προτάσεων στο πλαίσιο της δράσης, απορρίπτονται όλες και οι φάκελοι τίθενται στο αρχείο.
- Να μην της έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι),για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης :

- Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης, κλπ).

2) Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων (Σε σύμπραξη τουλάχιστον με μία Επιχείρηση): κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση, που η οντότητα αυτή διενεργεί και οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις, που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί Οργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων:

- διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ)
- διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου
- διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του Ινστιτούτου.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω φορείς δεν είναι υποχρεωτικό να συμμετέχουν σε σύμπραξη και να υποβάλλουν προτάσεις ως «διαφορετικοί φορείς», καθώς είναι δυνατόν περισσότερα Ινστιτούτα, Εργαστήρια κλπ., του ίδιου Πανεπιστημίου ή ερευνητικού κέντρου / ινστιτούτου να αποτελούν έναν φορέα – εταιρό. Σε αυτή την περίπτωση όμως θα συμμετέχουν ως Τομέας/ Τμήμα / Ινστιτούτο ή Ερευνητικό Κέντρο, του οποίου αποτελούν μέρη

3. Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων (Σε σύμπραξη με τουλάχιστον μία επιχείρηση)

Οι ακόλουθες οντότητες:

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινοφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013,

παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης και δύνανται να χρηματοδοτηθούν κατ' αναλογία με τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο 7.2.1 της παρούσας και η χρηματοδότηση για το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100% για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01).
2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
3. Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
4. Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
5. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα
6. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως **«Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων».**

Σε περίπτωση που δεν πληρείται το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων τότε ο εν λόγω φορέας χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. 7.2.2 της παρούσας.

Το πλαίσιο της παρούσας δράσης αφορά **συμπράξεις υφιστάμενων επιχειρήσεων**, με **Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων**, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν Οργανισμό Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω. Το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στην Περιφέρεια Κρήτης.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της πράξης :

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων ο ένας θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι **επιχείρηση**.
- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταιρών – φορέων οι δύο θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι **επιχειρήσεις**.

Επισημάνεται ότι :

- στην περίπτωση συνεργατικών έργων, ένα μέλος της σύμπραξης **δεν** επιτρέπεται να αποτελέσει υπεργολάβο ή προμηθευτή άλλου μέλους για τις ανάγκες του έργου ΕΤΑΚ.
- η συμμετοχή των Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων δεν μπορεί να υπερβεί το 50% του Προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του έργου. Σε περίπτωση υπέρβασης του 50% δύναται να περικόπτεται κατά την αξιολόγηση.

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν **απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής** στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου. Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά στην ενίσχυση ερευνητικών έργων σε συγκεκριμένους τομείς ΕΤΑΚ που αναφέρεται στην RIS3 της Περιφέρειας Κρήτης, και αναδείχθηκε από τη διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://ris3.crete.gov.gr>

Ο εν λόγω τομέας παρουσιάζει ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ουσιαστικά, προτεραιότητα στον εν λόγω τομέα αποτελεί :

α. Η προώθηση καινοτόμων λύσεων εξοικονόμησης ενέργειας και εν γένει μείωσης των εκπομπών CO₂,

β. η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτόμα επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Ειδικότερα στους σκοπούς της πρόσκλησης είναι η στήριξη συνεργατικών σχημάτων στους παρακάτω θεματικούς τομείς της RIS3Crete:

- Τομέας Ενέργειας

όπως εξειδικεύτηκαν περαιτέρω σε υποτομείς από την διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και αναγράφονται στο **Παράρτημα VI**.

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι (επιχειρήσεις, Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων) πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή και να δηλώσουν σε ποιά θεματικό τομέα και υποτομέα εμπίπτει το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ και να τεκμηριώσουν την οικονομική τους δραστηριότητα στο συγκεκριμένο τομέα καθώς επίσης και τη συνεισφορά του έργου στον τομέα αυτό.

Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα και των δράσεων κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι πράξεις που θα υποβληθούν στους εν λόγω τομείς πρέπει να αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες :

I) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης (αρ. 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014) όπου το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

II) Δραστηριότητες καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014)

Η κάθε πράξη μπορεί να αφορά είτε μόνο μια από τις ως άνω αναφερόμενες κατηγορίες είτε συνδυασμό περισσότερων.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Επιλέξιμες Δαπάνες

Απαραίτητες δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Στους δυνητικούς δικαιούχους που ανήκουν στην κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) επιπροσθέτως των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης δίνεται η δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν και για δραστηριότητες καινοτομίας.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25 και 28 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά και για τους Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Για την παρούσα Πρόσκληση, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014) :

Άρθρο 25 Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες : βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας και είναι οι εξής:

- α) δαπάνες προσωπικού:** ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο,
- β) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού,** στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,
- γ) δαπάνες για κτίρια και γήπεδα,** στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες,
- δ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει,** γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευση από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο,
- ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες,** συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,

στ) μελέτες σκοπιμότητας (δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης).

Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι εξής:

- α) οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,
- β) οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό,
- γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

6.1.1 Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες

ΑΡΘΡΟ 25 - Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

1) Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού, μόνιμο ή ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση μίσθωσης έργου στις οποίες εξειδικεύεται η φύση της προσφερόμενης εργασίας σε σχέση με το έργο: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό, που απασχολούνται στο έργο.

Η αμοιβή του προσωπικού είναι επιλέξιμη μέχρι το όριο, που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Οι δαπάνες του προσωπικού υπολογίζονται βάσει των συνολικών αποδοχών του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των επιδομάτων, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου, όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας.

Επιπλέον αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Τα μέλη της ομάδας έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στον σχετικό Πίνακα του εντύπου Ι.2 (Παράρτημα Ι) (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

Τα μέλη της ομάδας έργου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες προσωπικού:

1. **έμπειροι ερευνητές** (κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου με τουλάχιστον 5 έτη προϋπηρεσίας ή πτυχιούχοι με προϋπηρεσία άνω των 10 ετών σε αντίστοιχη θέση),
2. **απλοί ερευνητές** (όπως πτυχιούχοι Πανεπιστημίων, ΤΕΙ χωρίς μεταπτυχιακές σπουδές ή προϋπηρεσία),
3. **τεχνικό ή βοηθητικό προσωπικό.**

και έχουν μέγιστο όριο μικτού κόστους ανά ανθρωπομήνα:

1. Έως 4.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για έμπειρο ερευνητή).
2. Έως 2.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για ερευνητή).
3. Έως 1.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για τεχνικό προσωπικό).
4. Έως 1.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για βοηθητικό προσωπικό).

Επισημαίνεται ότι:

- Οι αμοιβές μελών ΔΕΠ και ερευνητών των ερευνητικών κέντρων/ινστιτούτων έχουν ως ανώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών τις μηνιαίες αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Ν.4354/2015, άρθρο 28 (ΦΕΚ 176Α/2015).
- Οι μεταδιδασκαρικοί συνεργάτες που συμμετέχουν στην εκτέλεση του ερευνητικού έργου απασχολούνται δυνάμει σχέσης ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή δυνάμει σύμβασης μίσθωσης έργου. Οι κάθε είδους αμοιβές που

λαμβάνουν βαρύνουν υποχρεωτικά πόρους εκτός τακτικού προϋπολογισμού και αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο στο 90% των αντίστοιχων αμοιβών που λαμβάνουν ερευνητές Γ' (άρθρο 16 του Νόμου 4386/2016).

- Οι αποδοχές ή μέρος των αποδοχών του τακτικού προσωπικού των ΑΕΙ, Ερευνητικών Φορέων και λοιπών δημοσίων υπηρεσιών και Οργανισμών είναι επιλέξιμες, εφόσον αποδεδειγμένα δεν καλύπτονται από τον Τακτικό προϋπολογισμό.

Όλες οι ανωτέρω δαπάνες θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα και να προκύπτουν από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης.

Επισημαίνεται ότι οι αποδοχές ή μέρος των αποδοχών του τακτικού προσωπικού των ΑΕΙ, Ερευνητικών Φορέων και λοιπών δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών είναι επιλέξιμες εφόσον αποδεδειγμένα δεν καλύπτονται από τον Τακτικό προϋπολογισμό.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό, απαιτούνται τα αναφερόμενα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ** : Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Η ομάδα έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στους συνημμένους Πίνακες στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2** (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

2) Οργάνων και εξοπλισμού

Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η ενοικίαση εξοπλισμού ή η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, καθώς και η απόσβεση εξοπλισμού, που ήδη αποκτήθηκε με εθνική ή κοινοτική επιχορήγηση.

3) Κτιρίων και γηπέδων

Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 της ΥΑΕΚΕΔ**.

4) Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες :

i. Έρευνα επί συμβάσει. Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

A) φυσικά πρόσωπα

B) νομικά πρόσωπα.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**.

ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Η) της ΥΑΕΚΕΔ**.

iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**.

5) Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και ειδικότερα οι ακόλουθες:

i. Δαπάνες ταξιδιών. Αφορά στις δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο, σύμφωνα με το **Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ**. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων ή την ΕΥΔ, καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.

ii. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).

iii. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) της Πράξης.

v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, εκτός των έμμεσων δαπανών.

vii. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες. Οι ως άνω δαπάνες είναι επιλέξιμες, για όλους τους δικαιούχους ενός έργου, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και συγκεκριμένα με σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, Καν. (ΕΕ) 2017/1084, άρθρο 1, παρ. 6 και ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «1) Δαπάνες Προσωπικού».

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη, ούτε και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπερβολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6) Μελέτες σκοπιμότητας

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.

ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.

iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή.

Οι δαπάνες για ενισχύσεις για Καινοτομία σύμφωνα με το άρθρο 28 είναι επιλέξιμες μόνο για τις ΜΜΕ.

Ο συνδυασμός των άρθρων 25 και 28 του Καν. Ε.Ε. 651/2014, του άρθρου 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και των επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δυνητικών δικαιούχων υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν αναλυτικά στις επιμέρους κατηγορίες δαπανών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΝ. 651/2014 ανά άρθρο και ανά κατηγορία Δυνητικού Δικαιούχου			
ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	Επιχειρήσεις		Οργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων - μη Κρατική Ενίσχυση
	Μεγάλες	ΜΜΕ	
Άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»			
1) Δαπάνες προσωπικού	√	√	√
2) Οργάνων και εξοπλισμού	√	√	√
3) Κτιρίων και γηπέδων	√	√	√
4) Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.	√	√	√
5) Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου	√	√	√
6) Μελέτες σκοπιμότητας	√	√	√
Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»			
i. Δαπάνες για απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού		√	√
ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης		√	√
iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας		√	√

6.2 Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες

Η κατηγορία Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες της κατηγορίας «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου»:

α) Όσον αφορά τους φορείς που αντιμετωπίζονται σαν Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων σε αυτήν περιλαμβάνονται δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου για τις οποίες δεν θα προσκομίζονται τιμολόγια. Ειδικότερα: για τους φορείς που αντιμετωπίζονται σαν Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων που θα συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι σε συνεργατικά έργα, και θα χρηματοδοτηθούν με βάση το άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση), δηλαδή γι' αυτούς που η χρηματοδότησή τους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014, προβλέπονται έμμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο γ του παρόντος άρθρου.

β) Όσον αφορά τους δικαιούχους των έργων για τους οποίους χορηγείται κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 οι δαπάνες της υποκατηγορίας «vii. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες» της κατηγορίας «5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», όλων των δικαιούχων ενός έργου, είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο γ του παρόντος άρθρου.

γ) Οι έμμεσες λειτουργικές δαπάνες των σημείων (α) και (β) του παρόντος άρθρου υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού). Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη. Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6.3 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- i. χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου
- ii. ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων, που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί. (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)
- iii. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κάθε έργου
- iv. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- v. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- vi. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού

6.4 Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται

ειδικότερα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου».**

Επισημαίνεται ότι :

- Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επόμενη από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας τους.
- Για τον έλεγχο των προσφορών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών.
- Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους, και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επενδυτικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνει δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη η χρηματοδότηση της πρόσληψης συζύγων και συγγενών Α' και Β' βαθμού.

6.5 Προϋπολογισμός έργων – διάρκεια υλοποίησης

6.5.1 Προϋπολογισμός έργων

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι **2.000.000,00€**. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως **500.000,00€** εφόσον συμμετέχουν έως δύο επιχειρήσεις στη σύμπραξη και έως **600.000,00€** εφόσον συμμετέχουν τρεις ή περισσότερες από τρεις επιχειρήσεις.

Η συμμετοχή των Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του έργου. Σε περίπτωση υπέρβασης του 50% δύναται να περικόπτεται κατά την αξιολόγηση.

Σημείωση :

- ✓ Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό **μικρότερο από 50.000€**, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.
- ✓ Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ίδιους πόρους του δικαιούχου και θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή.
- ✓ Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω αναφερόμενα όρια.

6.5.2 Διάρκεια των έργων

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων **δεν** πρέπει να υπερβαίνει τους **τριάντα έξι (36) μήνες**. Ως ημερομηνία έναρξης κάθε έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων.

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί κατά χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου. Η παράταση μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος, που υποβάλλεται στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και η τροποποίηση της αντίστοιχης Απόφασης Ένταξης-Χρηματοδότησης.

Ελάχιστη δαπάνη πρώτων είκοσι δύο μηνών

Επισημαίνεται ότι δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το **40% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης**, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης στους πρώτους είκοσι δύο (22 μήνες) υλοποίησής της, σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1 Χρηματοδότηση Πρόσκλησης

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **2.000.000,00 €**. Εφόσον κριθεί απαραίτητο ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί ως και 120% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, ενώ ο μη διατεθειμένος προϋπολογισμός θα μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες παρόμοιες προσκλήσεις.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Επισημαίνουμε ότι, τα εγκεκριμένα έργα θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2014-20, Άξονας Προτεραιότητας (Α.Π.) 02 «**Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη**»

7.2 Ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις και τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων προσδιορίζεται στις υπόλοιπες ενότητες του κεφαλαίου και εξαρτάται από το χρησιμοποιούμενο άρθρο / Κανονισμό και το μέγεθος της επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με το **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV** «Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης» .

7.2.1 Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων

Ειδικά για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων και τους φορείς που αντιμετωπίζονται σαν τέτοιοι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δυνάμει Εθνικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν ένας Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.
  - ο και είτε
- η χρηματοδότηση αφορά τις κύριες δραστηριότητες του
  - ο είτε
- το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής,

τότε

μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100% για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις τότε ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι

Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. 7.2.2 της παρούσας.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Στις περιπτώσεις συνεργασίας δεν πρέπει να χορηγείται (πέραν της ενίσχυσης που προβλέπεται στις επόμενες ενότητες του κεφαλαίου με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο), έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρείται μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις φέρουν το βάρος του κόστους ολόκληρου του έργου ή
- β) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων χορηγείται πλήρως στους φορείς αυτούς ή
- γ) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντανακλώνται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους, ή
- δ) οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

7.2.2 Επιχειρήσεις

Η ένταση της ενίσχυσης ανά άρθρο, κατηγορία έρευνας, είδος φορέα και συνεργασίας μεταξύ φορέων προσδιορίζεται στον κατωτέρω πίνακα. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΑ /ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ		
	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
i) Άρθρο 25 Καν. Ε.Ε. 651/2014: «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»			
Βιομηχανική/Εφαρμοσμένη Έρευνα (Industrial/Applied Research)	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%

Βιομηχανική Έρευνα, εφόσον καλύπτεται μία από τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις: Αύξηση κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και μέχρι 80%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	Έως 65%	Έως 75%	Έως 80%
Πειραματική Ανάπτυξη (Experimental development)	Έως 25%	Έως 35%	Έως 45%
Πειραματική Ανάπτυξη, αυξημένη κατά 15%, εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) ή ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχ. έρευνας (βλ. ανωτέρω)	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%
Μελέτες σκοπιμότητας	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ii) Άρθρο 28 Καν. Ε.Ε. 651/2014 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»			
Δαπάνες για έργα Καινοτομίας ΜΜΕ	Δεν εφαρμόζεται	Έως 50%	

Οι δαπάνες όλων των κατηγοριών θεωρούνται επιλέξιμες για τα εγκεκριμένα έργα εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής – χρηματοδότησης του έργου και σε κάθε περίπτωση μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και εφόσον σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου. Το σύνολο των παραστατικών των δαπανών (π.χ. τιμολόγια) θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Η εξόφλησή τους θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες, είτε το αργότερο μέχρι ένα (1) μήνα μετά από τη λήξη του έργου με την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Τονίζεται ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία των φορέων για τις δαπάνες και τα έσοδα του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα Λογιστικά Πρότυπα.

7.3 Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014 (άρθρα 25 και 28).

7.4 Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά

εργαλεία του ΕΣΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014.

Ο συνδυασμός επιχορήγησης και χρηματοδοτικού εργαλείου μπορεί να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφέρει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7.5 Διάρθρωση Προϋπολογισμού

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ερευνητικού έργου, περιλαμβανομένων και αυτού των Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους περιορισμούς που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ / ΠΟΣΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ Π/Υ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΕΚ 651/2014, Άρθρο 25 – Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης	
1. Δαπάνες προσωπικού	
1.1 Δαπάνες ήδη απασχολούμενου προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας	35%
1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – μισθωτή σχέση εργασίας	60%
1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου	60%
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού	30%
2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα	30%
3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου	
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά γήπεδα)	
4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.	
4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα	40%
4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων	30%
4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη	20%
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσα αποτελέσματα του έργου	

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
«Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου άνθρακα»

5.1 Δαπάνες ταξιδιών	5%
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας	5%
5.3 Αναλώσιμα	15%
5.4 Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή	3%
5.5 Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.	10%
5.6 Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	5%
5.7 Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες	15% (επί του προσωπικού κατ. 1)
6. Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας	5%
6.1 Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας	
ΕΚ 651/2014, Άρθρο 28 – Δαπάνες για έργα καινοτομίας ΜΜΕ	
7. Δαπάνες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,	
Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	70%
8. Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου	60%
9. Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	≤15.000

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης (επενδυτική πρόταση) υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά και μόνον μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) με την ένδειξη «Δράση 4.φ.1 – Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα».

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

i) να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο **Παράρτημα Ι.1** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 1»,

ii) να επισυνάψει στο ΠΣΚΕ :

- πλήρως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο ο συμπληρωματικό **Παράρτημα Ι.2** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 2» σε σαρωμένο αντίγραφο (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf)¹. Το Παράρτημα Ι.2 παρέχεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση αλλά μπορεί να αναζητηθεί και στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepkritis.gr,
- τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»**, της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf), εκτυπωμένα μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Πρόσκλησης, από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (TAXISnet).
- Υπεύθυνες Δηλώσεις σαρωμένες (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf), υπογεγραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και σφραγισμένες με τη σφραγίδα της επιχείρησης που εκπροσωπεί, στο οποίο δηλώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ : «Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων»** της Πρόσκλησης).

Υπενθυμίζεται ότι προτάσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται ενώ κατά την παραλαβή των προτάσεων θα ελέγχεται η υποχρέωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες.

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των δηλωθέντων οικονομικών στοιχείων του έργου (π.χ. δαπάνες του έργου, Π/Υ, δημόσια δαπάνη, κ.λπ.) στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 «Έντυπο Υποβολής Πράξης Μέρος 2»**, το οποίο αναρτάται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατ'εξουσιοδότηση τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

¹ Σημειώνεται ότι στην περίπτωση ελλείψεων (π.χ. τυχόν έλλειψη ερωτήσεων που έχουν διαγραφεί) στα υποβληθέντα έντυπα, η πρόταση θα απορρίπτεται ως ελλιπής.

Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η 02/10/2018 και ώρα 10.00 πμ με καταληκτική ημερομηνία στις 28/02/2019 και ώρα 15:00 μμ :

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
02/10/2018	28/2/2019

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι παρουσιάζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», της παρούσας Πρόσκλησης.

Το Έντυπο Υποβολής, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- ✓ της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης (www.pepkritis.gr)
- ✓ του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ις) διεύθυνση(εις) e-mail που έχει δηλώσει στο έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων προθεσμιών και συνεπειών.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 2472/97.

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, Δουκός Μποφώρ 7, 71202 Ηράκλειο, εντός της παραπάνω προθεσμίας και μέχρι την προαναφερόμενη καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο πρωτόκολλο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ «4.φ.1 – Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»
Τίτλος Πράξης : .....
Επωνυμία επιχείρησης 1 : ..... ΑΦΜ 1 : .....
Επωνυμία επιχείρησης 2 : ..... ΑΦΜ 2: .....
Επωνυμία Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων 1 : .....
ΑΦΜ 1 (Ειδικός Λογαριασμός ή Οικονομικές Υπηρεσίες) : .....
<i>(προσαρμόζεται ανάλογα με το συνεργατικό σχήμα)</i>
ΚΩΔΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ² : .....
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ : .....

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών το επενδυτικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Σε περίπτωση διαπιστωθέντων ελλείψεων στα δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί (ηλεκτρονικά ή στο φυσικό φάκελο) η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ειδοποιεί ηλεκτρονικά τον δυνητικό δικαιούχο να προσκομίσει εντός 10 ημερολογιακών ημερών τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται. Υπογραμμίζεται ότι, σε περιπτώσεις ελλείψεως δικαιολογητικών, για να γίνουν αυτά αποδεκτά, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της πρότασης. Σε περίπτωση δικαιολογητικών που εκδίδονται από δημόσια αρχή (φορολογικά – οικονομικά ή άλλα στοιχεία) αυτά θα μπορούν να φέρουν και ημερομηνία μεταγενέστερη από την αίτηση. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του δυνητικού δικαιούχου το επενδυτικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλλουν οι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο Δικαιούχος, κατά την κρίση του, μπορεί να υποβάλλει πρόσθετα στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στο επενδυτικό σχέδιο, σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Επιτροπή αξιολόγησης

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από επιτροπή αξιολόγησης που δύναται να αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη. Η Επιτροπή Αξιολόγησης συστήνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητές της και ο τρόπος λειτουργίας της. Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δύναται να είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ή/και ανεξάρτητοι **εμπειρογνώμονες** οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο

² Παράγεται αυτόματα κατά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης

Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του πεδίου του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης περιγράφεται από τη Διαδικασία ΔΙ_2_ΚΕ: «Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και η κάλυψη των δαπανών της αξιολόγησης θα γίνει σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. Β.5 «Αξιολόγηση» του Παραρτήματος Ι της Υ.Α. 18709/ΕΥΣΣΑ 413/19-2-2016 «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας» (ΦΕΚ 449 τ. Β').

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης θα έχουν στη διάθεσή τους όλο το σχετικό με την παρούσα πρόσκληση υλικό.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες προτάσεων που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της πρόσκλησης ή να προέρχονται από ερευνητικό φορέα που υποβάλει πρόταση. Για το λόγο αυτό (στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), θα πρέπει να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για τη μη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και δήλωση τήρησης εμπιστευτικότητας.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησής των υποβληθέντων σχεδίων, η οποία πραγματοποιείται μέσω του ΠΣΚΕ, με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων δύνανται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική** και περιλαμβάνει 3 (τρία) στάδια:

- ΣΤΑΔΙΟ Α : έλεγχος πληρότητας.
- ΣΤΑΔΙΟ Β : έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης.
- ΣΤΑΔΙΟ Γ : αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.

Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

Η αξιολόγηση του σταδίου Γ γίνεται ανά κριτήριο. Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0 - 5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακέραιης μονάδας (όπως 0.5, 1.5, 2.5, 3.5, 4.5). Κάθε κριτήριο πρέπει να τηρεί την ελάχιστη βαθμολογία που είναι 3 μονάδες. Η συνολική βαθμολογία του σχεδίου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με 3 μονάδες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Επιτροπή Αξιολόγησης χρησιμοποιώντας την εφαρμογή της «Αξιολόγησης» στο Π.Σ.Κ.Ε., ελέγχει όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 που καταχωρήθηκαν από τον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης στο Π.Σ.Κ.Ε. κατά το στάδιο της υποβολής. Όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 δύνανται να τροποποιηθούν από την Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία της παρούσας πρόσκλησης και τα δικαιολογητικά και στοιχεία του φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου που προσκόμισε ο δυνητικός δικαιούχος.

Η υπόλοιπη αξιολόγηση των σταδίων Α «έλεγχος πληρότητας», Β «έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης» και Γ «αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων» γίνεται εκτός ΠΣΚΕ σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης το οποίο παρέχει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως κατά τη συνεδρίασή της. Η Επιτροπή συντάσσει για κάθε αίτηση το τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης όπου :

A. κρίνει εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα (Παράρτημα VI) που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και το Σχετικό Σχέδιο Δράσης και

B. βαθμολογεί την Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσκλησης, τα δεδομένα της υποβολής, τα στοιχεία του φυσικού φακέλου και τις οδηγίες βαθμολόγησης εκάστου κριτηρίου, αξιολογεί και τεκμηριώνει το σύνολο των κριτηρίων του κάθε σταδίου, εισάγει την σχετική βαθμολόγηση του κριτηρίου στο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης και αφού το συμπληρώσει πλήρως το ανεβάζει σε .pdf αρχείο ως συν/νο στην αξιολόγηση της.

Στην συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εισάγει στο ΠΣΚΕ τα αποτελέσματα του ελέγχου των σταδίων A και B καθώς και την βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων και το ΠΣΚΕ υπολογίζει την συνολική βαθμολογία κάθε πρότασης, τεκμηριώνοντας επαρκώς τη βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο. Η επιτροπή δύναται να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού του έργου ύστερα από σχετική τεκμηρίωση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνώμοσύνη από ανεξάρτητους Εμπειρογνώμονες, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες επιλέγονται με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα και του αντικειμένου της Αίτησης Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας με Ειδική Έκθεση, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί:

α) για το εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και εμπίπτει στις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), (Παράρτημα VI)

β) για κάθε κριτήριο αξιολόγησης

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο/α στάδια A ή/και B η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά το πέρας της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθέντων προτάσεων, γίνεται βαθμολογική κατάταξη αυτών. Επιχορηγούμενες είναι οι προτάσεις με φθίνουσα κατάταξη μέχρι εξάντλησης του Π/Υ της δημόσιας δαπάνης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πρότασης έχοντας την ευθύνη του ελέγχου της αξιολόγησης και όπου κρίνει σκόπιμο την αναβαθμολόγηση και τη διαφοροποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πρότασης μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει:

- i) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση
- ii) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης
- iii) Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων με τη σχετική τεκμηρίωση, λόγω αρνητικής αξιολόγησης. Πιο συγκεκριμένα στον Πίνακα περιλαμβάνονται οι αιτήσεις που απορρίπτονται λόγω :
  - μη κάλυψης τυπικών προϋποθέσεων (Έλεγχος Πληρότητας και Επιλεξιμότητας)
  - βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0) σε ένα ή περισσότερα εκ των τριών βαθμολογούμενων κριτηρίων του Σταδίου Γ.
  - συνολικής βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0), όπως ορίζεται ως κατώφλι θετικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης

Για κάθε έναν από τους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες θα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα στοιχεία:

- Η τελικά διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία.

- Τα βασικά στοιχεία του κάθε επενδυτικού σχεδίου (π.χ. κωδ. Επενδυτικού σχεδίου, επωνυμία επιχείρησης, κλπ).
- Ο επιχορηγούμενος Π/Υ.

Δύναται κατά την κρίση της επιτροπής στους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες να περιληφθούν πρόσθετα στοιχεία (π.χ. συνεργαζόμενος ερευνητικός φορέας, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου, ίδια συμμετοχή κλπ).

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα ii), προτείνονται για ένταξη όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Με βάση το πρακτικό, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης εκδίδει Πίνακα Κατάταξης με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, και με σχετική εισήγηση τον διαβιβάζει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του. Η Απόφαση Επικύρωσης δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης (www.pepkritis.gr).

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Επί του Οριστικού Καταλόγου Αξιολόγησης – Πίνακα Κατάταξης δύναται να υποβληθούν ενστάσεις από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.

10.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση διενεργείται βάσει των εγκεκριμένων από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. ΚΡΗΤΗ 2014-2020 κριτηρίων, σε τρία στάδια .

ΣΤΑΔΙΟ Α: ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ (“On / Off”)

Πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης

Εξετάζεται εάν έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII και όλα τα αναγραφόμενα, τόσο στην ηλεκτρονική, όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης, καθώς και εάν είναι ακριβή και αληθή όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β: ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (“On / Off”)

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

- Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση
- Περίοδος υλοποίησης εντός περιόδου επιλεξιμότητας ΠΠ και Πρόσκλησης
- Πράξη η οποία εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της πρόσκλησης
- Μη επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων
- Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου I καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 Η πρόταση κρίνεται ως παραδεκτή και πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που αναγράφονται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Ο έλεγχος των σταδίων Α και Β απαιτεί την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

ΣΤΑΔΙΟ Γ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής τρία (3) :

1^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ : Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence) - (συντελεστής στάθμισης 30 %)

2^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ : Εμπειρία και αξιοπιστία του (ων) δικαιούχου (ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation) - (συντελεστής στάθμισης 30 %)

3^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ : Αποτελέσματα και επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου - (συντελεστής στάθμισης 40 %)

Κατά τη βαθμολόγηση ως προς το κάθε κριτήριο λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα : *(σημειώνεται, ότι τα αναλυτικά αυτά στοιχεία δεν θεωρούνται υποκριτήρια του αντίστοιχου κριτηρίου, αλλά παρατίθενται ώστε να διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά την βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεών τους).*

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1. Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)

- Σαφήνεια και συνάφεια στόχων
- Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών
- Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης
- Κατά πόσο το προτεινόμενο έργο είναι φιλόδοξο, υιοθετεί καινοτόμες αρχές και προσεγγίσεις και εκτείνεται πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμησης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2. Εμπειρία και αξιοπιστία του (ων) δικαιούχου (ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)

- Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών.
- Ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
- Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.
- Συμπληρωματικότητα των εταιρών της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)

- Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης.
- Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/ και διεθνές επίπεδο.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας.
- Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους.
- Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας).

Στη συνέχεια περιγράφεται η σημασία του κάθε βαθμού :

0 : Η Αίτηση Χρηματοδότησης αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό. Ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

1 ανεπαρκής : Το κριτήριο αδυνατεί να εξετασθεί επαρκώς από τα παρεχόμενα στοιχεία της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.

2 μέτριος : Το κριτήριο αναλύεται με γενικό τρόπο στην Αίτηση Χρηματοδότησης, αλλά υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες.

3 καλός : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης καλά, αλλά υπάρχουν ατέλειες.

4 πολύ καλός : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.

5 άριστα : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης με επιτυχία από κάθε άποψη και οποιοσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0 - 5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής αέρας μονάδας (όπως 0.5, 1.5, 2.5, 3.5, 4.5).

Η ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία είναι το τρία (3.0). Ο συντελεστής βαρύτητας της επιμέρους βαθμολογίας και η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία είναι :

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ : ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α : 30% – ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β : 30% – ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ : 40%

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ : 3 σε όλα τα κριτήρια

10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Συστήνεται Επιτροπή Ενστάσεων με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης. Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 Υπουργικής Απόφασης των «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ/712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015) Υπουργικής Απόφασης για τους Εθνικούς Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020» (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016)

Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων δε δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων δύναται να περιλαμβάνει και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου Ν. 25 του 2690/1999) σχετικά με την απόρριψη της αίτησης, τη βαθμολόγησή της και τους όρους έγκρισής της, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων συμπληρώνοντας το πεδίο «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» και αποστέλλοντας τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, εντός της ίδιας αποκλειστικής προθεσμίας, προκειμένου να εξεταστούν από την Επιτροπή Ενστάσεων. Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» του ΠΣΚΕ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει των γνωμοδότηση αναφορικά με :

- i) Αποδεκτές ενστάσεις (ή εν μέρει αποδεκτές), καθώς και
- ii) Απορριφθείσες ενστάσεις.

Το πρακτικό της Επιτροπής Ενστάσεων, διαβιβάζεται με σχετική εισήγηση από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης στον Περιφερειάρχη Κρήτης, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του Πρακτικού Αξιολόγησης Ενστάσεων. Η Απόφαση επί των ενστάσεων εκδίδεται, σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από την Περιφερειάρχη Κρήτης, εντός ενός (1) μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων, και κοινοποιείται άμεσα στους ενδιαφερόμενους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αλλά και μέσω ΠΣΚΕ καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή, ώστε να λάβουν γνώση για τα αποτελέσματα αυτής.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ενστάσεων ενεργοποιείται εκ νέου η διαδικασία Έκδοσης Πίνακα Αποτελεσμάτων και εκδίδονται συμπληρωματικοί Πίνακες Κατάταξης.

10.5 ΕΓΚΡΙΣΗ

10.5.1 Διαδικασία έγκρισης

Η ένταξη των έργων στη Δράση γίνεται με Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης μετά από εισήγηση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Ακολουθώς ενημερώνονται ηλεκτρονικά, από την ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης, όλοι οι δικαιούχοι των εγκεκριμένων προτάσεων, για την ένταξη του επενδυτικού τους σχεδίου στο ΕΠ Κρήτη 2014-2020. Η εγκριτική ηλεκτρονική επιστολή ενημερώνει, χωριστά τον κάθε δικαιούχο για το Τεχνικό Παράρτημα στο οποίο περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης (το Τεχνικό Παράρτημα αναρτάται στο ΠΣΚΕ για κάθε επιχείρηση χωριστά). Επίσης με την επιστολή θα ενημερώνεται ο Δικαιούχος για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην παρούσα Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. Η Υπεύθυνη Δήλωση υποβάλλεται εγγράφως στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.

Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης στη Δράση.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Επισημαίνεται επίσης ότι, ενώ η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της επενδυτικής πρότασης είναι η ημερομηνία υποβολής, ως ημερομηνία έναρξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης λαμβάνεται η ημερομηνία της Απόφασης Ένταξης. Υπογραμμίζεται ότι, δαπάνες που υλοποιούνται πριν την έκδοση Απόφασης Ένταξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

Σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων και έκδοσης συμπληρωματικού Πίνακα Κατάταξης ενεργοποιείται εκ νέου η ως άνω αναφερόμενη διαδικασία και εκδίδεται συμπληρωματική Απόφαση Ένταξης

10.5.2 Δημοσιότητα ενταγμένων έργων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης δημοσιοποιεί τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της συνοπτικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο έργο, αναφέροντας τον αριθμό αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης, την κατηγορία παρέμβασης και τον στόχο αυτού, την επωνυμία του χρηματοδοτούμενου, το είδος της επιχείρησης, τον τίτλο του έργου και σύνοψη αυτού, την ημερομηνία, το είδος (επιχορήγηση, επιδότηση, επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογική απαλλαγή ή άλλο), το ύψος της χρηματοδότησης και το ποσοστό συμμετοχής της Ε.Ε., την Περιφέρεια εγκατάστασης και τον τομέα δραστηριότητας κατά NACE. Τα στοιχεία των μη εγκεκριμένων έργων δεν δημοσιοποιούνται.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, όπως προβλέπεται στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.
- Η χρήση εταιρικών χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιες άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής και για κάθε μέρος αυτής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και

βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής,, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχο) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- Μισθοδοτικές καταστάσεις (ατομικές) σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης.
- Δικαιολογητικό πληρωμής μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου (κίνηση extrait ή καταθετήριο σε τραπεζικό λογαριασμό).
- Αποδεικτικά καταβολής εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι ως άνω καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Αποδεικτικά καταβολής ΦΜΥ.

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την οριστικοποίηση της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης.
- Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες της δράσης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού και αποσβέσεων θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (ΚΦΕ).
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή
- Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπάνες, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α).
- Όσον αφορά τις **δαπάνες προσωπικού** στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρούμενης της αποζημίωσης απόλυσης. Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, **εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**
- Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης κατά την *Ενδιάμεση Πιστοποίηση* και ο ΕΦ κατά την *Τελική Πιστοποίηση*, έχουν το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

11.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

11.2.1 Λογιστική παρακολούθηση

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών θα πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη : **«ΕΠ “ΚΡΗΤΗ” 2014-2020/(κωδικός και ακρωνύμιο του έργου)»**.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ’ αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Η λογιστική παρακολούθηση των έργων γίνεται από τον ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης / ΕΦ. **Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.**

11.2.2 Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης / ΕΦ. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου.

Εναλλακτικά ο δικαιούχος, όσον αφορά το οικονομικό αντικείμενο, δύναται να αναθέτει την πιστοποίηση των δαπανών σε ορκωτούς λογιστές / ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής της, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου, την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών για τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη

συμμόρφωση με της όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή της είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και της διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου.

Το σύνολο των ενεργειών επαλήθευσης πιστοποίησης (αίτημα επαλήθευσης, επαλήθευση έργων, πιστοποίηση κ.λπ.) γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

- Έργο τουλάχιστον **ίσο με 40%** του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί τους πρώτους είκοσι δύο (22) μήνες υλοποίησης της.
Πιο συγκεκριμένα, είκοσι δύο (22) μήνες μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για δαπάνες οι οποίες ανέρχονται τουλάχιστον στο 40% του εγκεκριμένου Π/Υ της επένδυσης. Σε ενταγμένες επενδύσεις για τις οποίες :
  - είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το πλήρες αίτημα
  - είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, πιστοποιείται φυσικό αντικείμενο μικρότερο του 40% του εγκεκριμένου Π/Υ τους,δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και να κινηθεί η διαδικασία επιστροφής εντόκως της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν οι λόγοι της καθυστέρησης.
- Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης:
  - οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
  - οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
  - πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

ι) Αίτημα Επαλήθευσης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μόνο μία (1) φορά, μετά την εκτέλεση τουλάχιστον του 40% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (υποβληθείσες δαπάνες) και οπωσδήποτε νωρίτερα από είκοσι δύο (22) μήνες μετά την απόφαση ένταξης της πράξης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της σχετικής πράξης.

Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή του έργου.

ii) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση :

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας της επένδυσης καθώς και των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των πρωτότυπων παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα που φέρει τον τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ)
- πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης -του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου) αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ του παρόντος Οδηγού.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή/και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης, από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ή τον ΕΦ, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων.

Η επαλήθευση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης θα είναι διοικητική για το σύνολο των αιτημάτων.

Στην ολοκλήρωση του έργου διενεργείται υποχρεωτικά επιτόπια επαλήθευση και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα αρμόδια στελέχη για την επαλήθευση και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαλήθευσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός ΕΦ, τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΦ και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται, είτε με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσης του έργου και στην έδρα του φορέα, είτε από τα δηλωθέντα στις ετήσιες εκθέσεις προόδου, την τελική έκθεση και τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών των φορέων. Για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης προόδου, απαραίτητη είναι η επιτόπια επίσκεψη από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

υι) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης από τον ΕΦ:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης για την Ενδιάμεση Πιστοποίηση και του ΕΦ για την Τελική Πιστοποίηση.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Δυνατότητα δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης κατά την Ενδιάμεση Πιστοποίηση και ο ΕΦ κατά την Τελική Πιστοποίηση διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη εγκριτική απόφαση του επενδυτικού σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης γίνεται με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, που ο δικαιούχος έχει δηλώσει και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από το **Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης (ΠΤΑΚ)**. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και στο ΠΤΑ Κρήτης.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή επιχορήγησης για όλες τις περιπτώσεις καταβολής, αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Το σύνολο των ενεργειών για τις καταβολές ενίσχυσης (αίτημα προκαταβολής, έγκριση χορήγησης προκαταβολής, ενδιάμεση καταβολή, αποπληρωμή, εκταμιεύσεις) διενεργούνται μέσω του ΠΣΚΕ με την συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του από τον Συντονιστή του έργου.

Η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης / ο ΕΦ μπορεί να ζητήσει την πριν την οποιαδήποτε πρώτη καταβολή ενίσχυσης (προκαταβολή, ή οποιαδήποτε καταβολή) από την επιχείρηση να υποβάλει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία (δικαιολογητικά κατά την υποβολή αίτησης για καταβολή ενίσχυσης) ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης η επιχείρηση ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική. Σε αντίθετη περίπτωση το υπό χρηματοδότηση έργο θα απεντάσσεται.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης :

A . ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Προκαταβολή (δυσνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται, άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση. Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης. Αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Τα Αιτήματα Προκαταβολής υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Ενδιάμεση καταβολή

Δύναται να καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης. Καταβάλλεται από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης στο δικαιούχο της ενίσχυσης, εφόσον μετά από έλεγχο που διενεργήσει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, πιστοποιήσει την πραγματοποίηση του οικονομικού αντικειμένου σε ποσοστό τουλάχιστον 40% επί του εγκεκριμένου συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης και το ανάλογο φυσικό αντικείμενο.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την οριστική παραλαβή του και την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της ένταξης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ». Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

B . ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς

τον Οργανισμό Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το **40%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς δικαιούχο Οργανισμό Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων (μέγιστη αρχική δόση 40%)

Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς τους δικαιούχους – Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων καταβάλλεται κατόπιν αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Οργανισμός Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το **85%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης (ΚΥΑ υπ' αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21.12.2015 (Β 2784).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης εισηγείται στον Περιφερειάρχη Κρήτης την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές / φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Επισήμανση

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο κόστος τις 50.000,00 €.

12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

12.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βásiμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρ.2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015).

Αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά προκειμένου να τεκμηριώσει το αίτημα του. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της Απόφασης χρηματοδότησης είναι δυνατή, μετά από υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, εφόσον δεν αλλοιώνεται η φύση και οι στόχοι του επενδυτικού σχεδίου και εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης.

Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται μετά το πρώτο εξάμηνο από την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο).

Η έγκριση της τροποποίησης αποτελεί απαιτούμενο για την υλοποίηση και πληρωμή ενεργειών που προβλέπονται στο αίτημα τροποποίησης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης επαναξιολογεί το επενδυτικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Κρήτης την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση η ΕΥΔ εξετάζει το αίτημα και εκδίδει εγκριτική ή απορριπτική απόφαση.

Οι τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης ορίζονται στην επόμενη παράγραφο και εξετάζονται από την ΕΥΔ, μέσω των διαδικασιών του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Ο δικαιούχος δύναται να μην υποβάλλει αίτημα τροποποίησης σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών, οι οποίες δεν αποτελούν στοιχεία της εγκριτικής απόφασης. Η επιχείρηση δύναται να πραγματοποιεί τις προαναφερθείσες αλλαγές σε όλη την διάρκεια του έργου μέχρι την λήξη αυτού με ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και με την επιφύλαξη της επαλήθευσής τους.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου, καθώς επίσης και δεν μειώνεται κάτω του ορίου των 50.000 €.
- τηρούνται τα μέγιστα ποσοστά και ποσά των κατηγοριών δαπανών στο προτεινόμενο προϋπολογισμό όπως ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση

ΠΡΟΣΟΧΗ : Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου οποιαδήποτε τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης / Προκήρυξης.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες :

12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Ως τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης , που εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και αποτελούν τροποποιήσεις μείζονος σημασίας είναι οι παρακάτω:

- Παράταση χρονικής διάρκειας επενδυτικού σχεδίου
- Αντικατάσταση δικαιούχου συνεργατικού έργου (και ανάλογη επικαιροποίηση / αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας)
- Αντικατάσταση υπεργολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης (όχι φυσικά πρόσωπα)
- Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου Έργου

- Μεταβίβαση ή αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου.
- Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών / μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων. συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων)
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενότητων εργασίας με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- , αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό >25%.

Επισήμανση: Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/ Προκήρυξης.

Όλες οι τροποποιήσεις, εκτός αυτών που πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου, όπως περιγράφονται στη παράγραφο 12.1 τελούν υπό την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική αιτιολόγηση σε σχέση με τις ανάγκες του φυσικού αντικείμενου του έργου που δημιουργούν την ανάγκη για την εκάστοτε τροποποίηση. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παρούσα Ενότητα ή την Απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης θα επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και θα αποστέλλει ηλεκτρονικά τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή/και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης **κάθε δικαιούχος ανά έργο μπορεί να υποβάλλει μέχρι δύο (2) αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας.**

12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως :

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου.
- Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό έως 25%
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης εντός της Περιφέρειας Κρήτης.
- Αλλαγή προμηθευτή.
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενότητων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη - αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Αλλαγή δαπάνης/δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες εντός της ίδιας Κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
  - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας
  - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν τα αντίστοιχα αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του

ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με το εκάστοτε ισχύοντα στοιχείο της Απόφασης Ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί της επαλήθευση – πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της επενδυτικής πρότασης.

12.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Τροποποίηση της **ημερομηνίας έναρξης** του έργου και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών, εφόσον έχει εκδοθεί η απόφαση ένταξης. Σε κάθε περίπτωση η έναρξη του έργου πρέπει να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αίτησης στην παρούσα πρόσκληση.
- **Αύξηση της ενίσχυσης** (δημόσιας δαπάνης) του Αναδόχου φορέα – Εταίρου
- **Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικειμένου** του επενδυτικού σχεδίου, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.
- **Τροποποίηση στοιχείων του προϋπολογισμού, όταν περιλαμβάνει αυξομείωση** ανά κατηγορία δαπάνης μεγαλύτερη του 30% του συνολικού προϋπολογισμού.
- **Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών**, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης, μεγαλύτερη του 5% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της και την σύνταξη της έκθεσης πιστοποίησης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).
- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος.
- ✓ ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- ✓ καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- ✓ βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο.
- ✓ διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων.
- ✓ διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- ✓ καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.

2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας. Η νέα ή η ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από τον δικαιούχο στην ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα την ΕΥΔ τόσο για την έκδοση της νέας/ανανεωμένης άδειας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία.

3. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

13.1 Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης

Οι δείκτες που χαρακτηρίζουν τη δράση είναι οι ακόλουθοι:

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ**
T3002 «Αριθμός συνεργασιών φορέων – επιχειρήσεων – ερευνητικών ιδρυμάτων»
- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**
T3107 «Αριθμός των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας – Πατέντες (patents)»

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

14.1 Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- να τηρούν τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και στην Απόφαση ένταξης
- να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7)
- να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης
- να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
- να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί
- να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον

έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους

- χ. να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, στις διαδικτυακές πύλες www.perpkritis.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

14.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου

I) Υποχρεώσεις που αφορούν όλους τους Δικαιούχους Φορείς

- α) Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης
- β) Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
- γ) Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας
- δ) Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος, πρέπει να αποστέλλει στην Δ.Α. όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.
- ε) Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.Α. ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.
- στ) Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους δικαιούχους σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.
- Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- ζ) Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015)

II. Υποχρεώσεις που αφορούν Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων

Οι εν θέματι αναφερόμενοι φορείς -δικαιούχοι έργων που η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, πρέπει να διαχωρίζουν σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν (εφόσον ασκούν και οικονομικές δραστηριότητες), και να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της κατανομής μεταξύ των εφόσον αυτά ζητηθούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ή άλλο εθνικό ή κοινοτικό όργανο ελέγχου.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ελέγχει την πλήρωση των προϋποθέσεων (και σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης και μακροχρόνιων υποχρεώσεων) με τις οποίες θεωρήθηκε ότι α) ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και β) οι λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί πληρούν τα αναγραφόμενα στο κεφάλαιο 4.3 της παρούσας πρόσκλησης.

Ιδιαίτερα ελέγχει το σημείο 19.β, εφόσον έχει δηλωθεί από τον χρηματοδοτούμενο φορέα ότι τυχόν κέρδη από μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου έργου επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων οι οποίες είναι μη οικονομικές. Η ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης δύναται να ελέγξει δειγματοληπτικά ή και καθολικά το σημείο αυτό. Οι φορείς οι οποίοι έχουν κέρδη από μεταφορά γνώσης θα πρέπει μέσα από κατάλληλες λογιστικές εγγραφές να αποδεικνύουν την επανεπένδυση των κερδών αυτών στις κύριες μη οικονομικές δραστηριότητες τους.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ελέγχει (σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης) την πλήρωση των προϋποθέσεων του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) ότι δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

14.3 Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Η ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων και με βάση τα υποβληθέντα από το δικαιούχο δικαιολογητικά που επιτρέπουν την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των ή βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια και επιτόπιων επαληθεύσεων εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι οπωσδήποτε ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης στην πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, συμπεράσματα, συστάσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία θα ζητηθούν, εγγράφως (βλ. σχετικά τα άρθρα 124 και 125 του Κανονισμού 1303/2013).

Μέσα σε έξι μήνες από την λήξη του προγράμματος ή έργου ο χρηματοδοτούμενος υποχρεούται να δηλώσει στη ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα αυτού. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της παραπάνω δήλωσης, το Δημόσιο μπορεί να αξιοποιεί ή να εκμεταλλεύεται το ίδιο ή μέσω τρίτων, τα αποτελέσματα αυτά ελεύθερα.

14.4 Επιβολή κυρώσεων

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης – ένταξης και την παρούσα πρόσκληση κυρώσεις.

Όσον αφορά την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους. Ο έλεγχος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους γίνεται μέσω του ΠΚΣΕ.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται να υποβάλλει στην ΕΥΔ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων (ΣΔΕ, ΔΙΙ_11_ΚΕ : Επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων (πράξεις ΚΕ)), το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισης τους) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του στην αρμόδια ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Καν. (ΕΚ) 794/2004 της Ε.Ε. όπως κάθε φορά ισχύει.

Οι ανωτέρω διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην με αρ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/8-12-2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020», σύμφωνα με το αρ. 21 του Ν. 4314/2014 και σύμφωνα με το άρθρο 125 παρ. 4,5,6 και 71 του Καν. 1303/2013.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες για την πρόσκληση και την υποβολή προτάσεων και άλλες διευκρινίσεις δίνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, αρμόδια στελέχη : **Χ. Ξυδιανός** Τηλ: **2813 404529**, E-mail: **vxidiianos@mou.gr** και **Μ. Μπαστάκη** Τηλ: **2813 404519**, E-mail: **mpastaki@mou.gr**, URL: **http://www.pepkritis.gr** και από την **περιφερειακή μονάδα του ΕΦΕΑΠΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος, 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ.: **281302400**, e-mail: **info@ank.gr**.

Παράλληλα θα λειτουργήσει σχετικό ηλεκτρονικό helpdesk στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Η ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων γίνεται στο www.ependyseis.gr

Για τεχνικά θέματα του ΠΣΚΕ οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ

1217/08.12.2015 (B2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1

(Προκύπτει από την ηλεκτρονική καταχώρηση στο ΠΣΚΕ των σχετικών πεδίων από τον δυνητικό δικαιούχο)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2

((Υποβάλλεται σε pdf αρχείο συνημμένο στην ηλεκτρονική υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων))

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Δημοσιονομικές Διορθώσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
«Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση
τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου άνθρακα»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Ορισμός προβληματικών επιχειρήσεων

Παράρτημα VI : Επιλέξιμοι θεματικοί τομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1

Προκύπτει από την καταχώρηση στο ΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο των κάτωθι στοιχείων:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Περιφέρειας Κρήτης

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

«Επιχειρησιακού Προγράμματος

Περιφέρειας Κρήτης»

ΔΡΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.f.1

«Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

LOGO ΦΟΡΕΑ

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

1.		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ		
A/A Φορέα		Είδος Φορέα	ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΙΣΤΑ ✓ Επιχείρηση ✓ Ερευνητικός οργανισμός	Συντονιστής ☒
1.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ (Επιχείρηση)			
	1.1.0 Ξένο ΑΦΜ	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
	1.1.1 Α.Φ.Μ./VAT			
	1.1.2 ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	1.1.3 ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	1.1.4 ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	1.1.5 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.		
	1.1.6 ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΤΟΜΙΚΗ/ΟΕ/ΕΕ/ΙΚΕ/ΕΠΕ/ΑΕ/ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ/ΚΟ ΙΝΣΕΠ/ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ/ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ/ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ		
	1.1.7 Δ.Ο.Υ.	ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΙΣΤΑ		
	1.1.8 ΕΙΔΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	Β/Γ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ/ ΧΩΡΙΣ ΒΙΒΛΙΑ		
	1.1.9 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΒΑΣΕΙ ΔΟΥ Ή ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
	1.1.10 ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ/ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ Σύμφωνα με τον ορισμό της ΜΜΕ (Παράρτημα IV) και την δήλωση ΜΜΕ η οποία αποτελεί τυπικό δικαιολογητικό (Παράρτημα V) συμπληρώνεται το αντίστοιχο πεδίο -		
	1.1.11. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΕΞΩΧΩΡΙΑ (OFFSHORE)	ΝΑΙ/ΟΧΙ		

1.2	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ (Ερευνητικός Οργανισμός)			
	1.1.0 Ξένο ΑΦΜ	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
	1.1.1 Α.Φ.Μ./VAT			
	1.1.2 ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	1.1.3 ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	1.1.4 ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ			

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

1.1.5 ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
1.1.7 Δ.Ο.Υ.	ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΙΣΤΑ

++ Στοιχεία Δικαιούχου

1.3	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
	1.2.0 ΧΩΡΑ	Λίστα Χωρών
	1.2.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
	1.2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
	1.2.3. ΔΗΜΟΣ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
	1.2.4. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
1.2.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	1.2.5.1 ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ	
	1.2.5.2 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	1.2.5.3 ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
	1.2.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
	1.2.7. ΙΣΤΟΧΩΡΟΣ (WEBSITE)	
	1.2.8. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (E-MAIL)	

1.4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
	1.3.1 ΕΠΩΝΥΜΟ	
	1.3.2 ΟΝΟΜΑ	
	1.3.3 Α.Φ.Μ./VAT	
	1.3.4 ΘΕΣΗ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟΝ ΦΟΡΕΑ	
	1.3.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
1.3.6 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1.3.6.1 ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ	
	1.3.6.2 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	1.3.6.3 ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
	1.3.7. ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)	
	1.3.8 ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	
	1.3.9 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (E-MAIL)	

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

1.5	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ Ή ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (Συμπληρώνεται για κάθε μέτοχο / εταίρο)	
1.5.1. ΠΟΣΟΣΤΟ%	1.5.2. ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ	1.5.3 ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
		ΦΥΣΙΚΟ / ΝΟΜΙΚΟ
1.5.4. ΜΕΤΟΧΟΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
1.5.5. Α.Φ.Μ./VAT		
1.5.6 Δ.Ο.Υ		
1.5.7. ΧΩΡΑ		
1.5.8. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	1.5.8.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
	154.8.2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	
	1.5.8.3 ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ	
	1.5.8.4 ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ	
1.5.9. ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
1.5.10 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (E-MAIL)		
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ		
1.5.11 ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
1.5.12 Α.Φ.Μ. ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ		
1.5.13 ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡ.		
1.5.14 ΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΟΥ/ΜΕΤΟΧΟΥ ΣΤΟΝ ΦΟΡΕΑ		

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

2.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ)	
	2.1.1 ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	
	2.1.2 ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ (Αγγλικά)	

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

3.1.3. ΕΙΔΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.1.4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	

2.2	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)		
	2.2.1 ΑΑ. ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
	2.2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		
	2.2.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
	2.2.4 ΔΗΜΟΣ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		
	2.2.5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
2.2.6 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	2.2.6.1 ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ		
	2.2.6.2 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ		
	2.2.6.3 ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ		

(+) - Παραπάνω από ένα Τόπους Υλοποίησης

2.3	Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (NACE Level Group)		
2.3.1. Α/Α	2.3.2. ΚΩΔΙΚΟΣ	2.3.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ Κ.Α.Δ.	2.3.4 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΔ
1		ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΙΣΤΑ ΟΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥΣ Κ.Α.Δ. ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	
2.3.5	Είναι ο ΦΠΑ (που συνδέεται με τον ΚΑΔ επένδυσης) ανακτήσιμος;		ΝΑΙ/ΟΧΙ

2.4	ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
2.4.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
2.4.2	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ - ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

2.4.3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	
2.4.4	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
2.4.5	ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.4.6	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.4.7	ΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.4.8	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.4.9	ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΤΟΧΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
2.4.10	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΩΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗ	
2.4.11	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
	Καταγραφή αριθμού των νέων θέσεων απασχόλησης οι οποίες θα δημιουργηθούν. <i>Οι θέσεις απασχόλησης είναι εξαρτημένης εργασίας και υπολογίζονται σε ΕΜΕ (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).</i>	Αριθμός

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

2.5.1		ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ							
A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΦΠΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
1		651/2014 - Αρθ. 25, 651/2014 - Αρθ. 28,							
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

2.5.2		ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		ΣΥΝΟΛΑ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
	ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΔΑΝΕΙΑΚΑ			
Α. Σύνολο Ιδιωτικής Συμμετοχής (Α.1+Α.2)					%
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ					
Β. Σύνολο Επιχορήγησης Δημοσίου				0	%
Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός (Α+Β)					
Γ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός					
Σύνολο επένδυσης (Α+Β+Γ)					

3. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
3.1	ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ Η ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ, Η ΕΦΟΣΟΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΟΥΝ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.2	ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμΕΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ (Περιγραφή)	
3.3	Η ΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΚΤΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.4	Η ΠΡΑΞΗ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.5	Η ΠΡΑΞΗ ΣΕΒΕΤΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ, ΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΞΗΣ						
4.1 ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	4.2 ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	4.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΗ	4.4 ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	4.5 ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
Εκρών/ αποτελέσμα				ΣΥΝΟΛ 0	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

τος/λοιποί						

Αποδοχή Όρων και Προϋποθέσεων

- Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι θα τηρηθούν όλοι οι εθνικοί και ενωσιακοί κανόνες και οι κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και οι οριζόντιες πολιτικές της ΕΕ
- Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων και των επισυναπτόμενων αρχείων).
- Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο σημείο Πίνακας ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Επιχείρησης) του Έντυπου Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

5. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ			
5.1 ΑΑ.	5.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	5.3 ΑΡΧΕΙΟ	5.4 ΣΧΟΛΙΑ
1			

+προσθήκη από δυνητικό δικαιούχο

Κωδικός πράξης (έργου):

Ημερομηνία ηλεκτρονική υποβολής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Περιφέρειας Κρήτης

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

«Επιχειρησιακού Προγράμματος

Περιφέρειας Κρήτης»

ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ 4.φ.1

«Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΧΩΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ (στα αγγλικά)

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (όπως περιγράφεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης – Παράρτημα VI)	

ΠΡΟΣΟΧΗ : Όλα τα παρακάτω αναφερόμενα στοιχεία θα πρέπει να συμφωνούν με τα συμπληρωμένα στοιχεία στο ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση διαφορών ισχύουν αυτά που αναφέρονται στις φόρμες του ΠΣΚΕ.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

2.1 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ

A/A Φορέα	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ ³
1. Συντονιστής ⁴			

2.2.A ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΡΓΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ		
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	
	ΠΟΛΗ	
	TAX. ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		
FAX		
e-mail		

³ Επιχείρηση ή Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων (ΟΕΔΓ)

⁴ Ο Συντονιστής Φορέας πρέπει να είναι η επιχείρηση με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στον Π/Υ της πράξης

2.2.B ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ⁵

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ		
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	
	ΠΟΛΗ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		
FAX		
e-mail		

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

3.1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

3.1.Α ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Προσοχή : Τα στοιχεία της παραγράφου 3.1.Α αναπαράγονται και συμπληρώνονται τόσες φορές όσες είναι και οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη σύμπραξη για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά.

Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα			
A/A Φορέα			
Είδος Φορέα	Επιχείρηση		
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Επωνυμία Φορέα			
Συντομογραφία Φορέα			
Διακριτικός Τίτλος Φορέα			
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα			
A.Φ.Μ.		V.A.T.	

⁵ Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου μπορεί να προέρχεται μόνο από την Επιχείρηση συντονιστή του έργου

Δ.Ο.Υ.	
ΧΩΡΑ	
Ημερομηνία Ίδρυσης	
Νομική Μορφή	
Υφιστάμενο αντικείμενο κύριας δραστηριότητας	
Μέγεθος Επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη)	
Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι "Άλλη" προσδιορίστε	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Συμπληρώνεται το σύνολο των στοιχείων για κάθε φορέα τύπου Επιχείρηση

(Συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζομένων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)

Επωνυμία Επιχείρησης			
Στοιχεία	Οικονομικό Έτος ν ⁶	Οικονομικό Έτος ν-1	Οικονομικό Έτος ν-2
Περίοδος από - έως			
Συνολικός κύκλος εργασιών (σε €)			
Σύνολο Ενεργητικού (σε €)			
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (σε €)			
Αξία Εξαγωγών (σε €)			
Κέρδη προ φόρων τόκων & αποσβέσεων (σε €)			
Κέρδη μετά φόρων (σε €)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)			
Ιδιωτική Συμμετοχή για την χρηματοδότηση Ερευνητικών Προγραμμάτων (σε €)			

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Περιγράψτε με σαφήνεια τους τρόπους με τους οποίους η επιχείρησή σας θα καλύψει την απαιτούμενη «ιδιωτική συμμετοχή» της προτεινόμενης επένδυσης.

--

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1	Σύντομο ιστορικό επιχείρησης	
2	Περιγραφή Στρατηγικής της	

⁶ ν : η πιο πρόσφατα κλεισμένη διαχειριστική περίοδος

	επιχείρησης	
3	Ανάλυση επιχειρηματικής δραστηριότητας	
4	Διαδικασίες οργάνωσης - προσωπικό	
5	Συνοπτική παρουσίαση της παραγωγικής διαδικασίας	

Επιπλέον, εφόσον υπάρχουν, μνημονεύονται:

6	Παραγωγικά μέσα για έρευνα (προσωπικό, εξοπλισμός, κονδύλια) -Επίπεδα Τεχνολογικής Ετοιμότητας	
7	Συμμετοχές σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν από κοινοτικό, εθνικό, διεθνή ή εμπορικό φορέα και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία	
8	Εμπορικά Σήματα	
9	Συστήματα διασφάλισης ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας	
10	Συστήματα αυτοματοποίηση στην παραγωγή	
11	Συστήματα αυτοματοποίησης για τη παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας	
12	Εξειδικευμένα Λογισμικά (ERP, CRM, Logistics, κ.α.)	
13	Ηλεκτρονικές πωλήσεις	
14	Αυτόματα συστήματα παραγγελιοληψίας (remote, κ.α.)	
15	Οργανωμένη προβολή (επαγγελματικοί οδηγοί, μηχανές αναζήτησης)	

16	Λειτουργία e-shop	
17	Εταιρική ιστοσελίδα	
18	Συμφωνητικά ή και Προσύμφωνα πώλησης νέων προϊόντων/ υπηρεσιών	

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
Επωνυμία Φορέα (όπως έχει δηλωθεί στο έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣΚΕ)	
Διακριτικός Τίτλος Φορέα	
Κύριος ΚΑΔ Επιχείρησης (υφιστάμενος ΚΑΔ)	
Η επιχείρηση διαθέτει κύριο ή δευτερεύον ΚΑΔ που να σχετίζεται με τους επιλέξιμους θεματικούς τομείς της Πρόσκλησης της Δράσης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (υποχρεωτικά)	
Εκκρεμεί εις βάρος του φορέα εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, αριθμός απόφασης ανάκτησης	
Είναι η επιχείρηση προβληματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΚ 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης);	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	
Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση Διάσωσης ή αναδιάρθρωσης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	
Η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ο φορέας έχει κάνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί ή θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Έχει κλείσει η επιχείρηση δύο τουλάχιστον ετήσιες οικονομικές χρήσεις κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασής της, όπως παρουσιάζεται στους δημοσιευμένους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Η επιχείρηση εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής	ΝΑΙ/ΟΧΙ

υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές;	
Η επιχείρηση διαθέτει κατοχυρωμένο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας σε ισχύ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ναι αναφέρεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα) σε διεθνές / ευρωπαϊκό / εθνικό επίπεδο	
Η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ναι αναφέρεται αν επρόκειτο για απλή συμμετοχή ή συνοδούτηκη και από κάποιο είδος διάκρισης/ βράβευσης	
Απαιτούνται για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι ΝΑΙ Υπάρχουν για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν όχι τεκμηριώστε	
Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. 1303/2013).	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Απαιτείται άδεια λειτουργίας της επιχείρησης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι ΝΑΙ αναφέρεται τον αρ. πρωτοκόλλου, ημερομηνία έκδοσης και φορέα έκδοσης. Εάν υπάρχει αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης να αναφερθούν αντίστοιχα.	
Έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα: - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι), - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	

3.1.B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

Προσοχή : Τα στοιχεία της παραγράφου 3.1.B αναπαράγονται και συμπληρώνονται τόσες φορές όσοι είναι και οι Οργανισμοί Έρευνας & Διάδοσης Γνώσεων που συμμετέχουν στη σύμπραξη για κάθε έναν ξεχωριστά.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΦΟΡΕΑ			
Α/Α ΦΟΡΕΑ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ (εργαστήριο, τμήμα/ ινστιτούτο)	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ
			ΟΕΔΓ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ (ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικός Οργανισμός, κλπ)			
ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ (- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων. - ανεξάρτητη E&A για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, - άλλη) - ευρεία διάχυση σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης			
ΕΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ «ΑΛΛΗ» ΠΕΡΙΓΡΑΨΤΕ			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ			
ΝΟΜΟΣ			
ΔΗΜΟΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ			
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ		
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ		
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ		
Δ.Ο.Υ			
ΑΦΜ			
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ (ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)			

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		
ΝΟΜΟΣ		
ΔΗΜΟΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ		
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		
e-mail		

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Περιγράψτε με σαφήνεια τους τρόπους με τους οποίους θα καλύψετε την απαιτούμενη «ίδια συμμετοχή» της προτεινόμενης επένδυσης (εφόσον απαιτείται).

--

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ Ή ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Υπάρχουν για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΑ
Εάν ΟΧΙ περιγραφή των απαραίτητων αδειών και διαδικασίες έκδοσης	
Απαιτούνται για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, περιγραφή των απαραίτητων αδειών και διαδικασίες έκδοσης	

Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο,	ΝΑΙ/ΟΧΙ
--	---------

καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα	
---	--

ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ	
Ανήκει ο φορέας στην κατηγορία «λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων», σύμφωνα με την παρ. 4 του Κεφαλαίου 4 της Πρόσκλησης ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ κατηγορία φορέα : (Σύμφωνα με παρ. 3 Κεφ. 4 της Πρόσκλησης)	
Εάν ΝΑΙ ισχύουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις : 1. Οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01). 2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας. 3. Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και 4. Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα. 5. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα 6. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η συμπλήρωση του Κεφαλαίου 4 αφορά στο σύνολο του έργου και συμπληρώνεται μόνο μία φορά.

Η συμπλήρωση πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να παρουσιάζονται οι απαραίτητες πληροφορίες που αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης σύμφωνα με τα «Κριτήρια Αξιολόγησης» της Πρόσκλησης.

4.1.A Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
4.1.1 Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου
Παρουσιάζεται αναλυτικά και με σαφήνεια το προτεινόμενο έργο
4.1.2 Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου
Παρουσιάζεται η προτεινόμενη επιστημονική μεθοδολογία και τεκμηριώνεται ως προς την ποιότητα και την καταλληλότητά της. Επίσης, αναλύεται το πλάνο εργασίας για την υλοποίηση της μεθοδολογίας και τεκμηριώνεται η πληρότητα και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας υλοποίησης.

4.1.3 Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων

Παρέχεται τεκμηρίωση για :

- α) τη συμπληρωματικότητα των επιμέρους ενοτήτων εργασίας (όπως αυτές αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα (4.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας) ,
- β) την καταλληλότητα και αιτιολογία της κατανομής του προϋπολογισμού τόσο μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων, όσο και στις διάφορες κατηγορίες δαπανών
- γ) την αντιστοιχία κόστους και αποτελέσματος των ενοτήτων εργασίας.
- δ) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου

4.1.4 Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- α) Παρουσιάζονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα του επενδυτικού σχεδίου καθώς και το σχέδιο αξιοποίησης προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θα προκύψουν ή θα αναβαθμιστούν.
- β) Παρέχεται τεκμηρίωση για τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του έργου (προϊόν, πρωτοτυπία, καινοτομία) όπως εκτιμάται από το υποβαλλόμενο σχέδιο.

4.1.5 Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων – Προστιθέμενη Αξία

Περιγράφεται πως θα αξιοποιηθούν οικονομικά και εμπορικά τα αποτελέσματα του επενδυτικού σχεδίου για το σύνολο της σύμπραξης αλλά και για κάθε συμμετέχοντα φορέα ξεχωριστά. Τεκμηριώνεται η προστιθέμενη αξία που παρέχει το επενδυτικό σχέδιο και τα αποτελέσματα αυτού στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό επίπεδο, τα γενικότερα οφέλη του έργου για την οικονομία και την κοινωνία καθώς και για την κάθε φορέα που συμμετέχει στη σύμπραξη ξεχωριστά

4.1.6 Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας

Παρουσιάζεται το σχέδιο αξιοποίησης ή/και διάχυσης (δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής, διάδοσης και ευαισθητοποίησης του κοινού) των αποτελεσμάτων E&T του επενδυτικού σχεδίου. Τεκμηριώνεται ως προς την ποιότητα, την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητά του.

4.1.7 Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων

Περιγράφονται οι δραστηριότητες και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των φορέων της σύμπραξης. Γίνεται αναφορά σε προηγούμενη σχετική εμπειρία που διαθέτουν σε έργα E&T.

4.1.8 Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων

- i. Παρουσιάζεται αναλυτικά η οργανωτική δομή και η διαχείριση του έργου στο πλαίσιο που αφορά κάθε επιχείρηση.
- ii. Παρουσιάζονται οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις (εφόσον χρειάζονται) και το επίπεδο ωριμότητας αυτών.
- iii. Παρουσιάζεται η επάρκεια που διαθέτει η σύμπραξη όσον αφορά τους πόρους (προσωπικό, εγκαταστάσεις, δίκτυα κλπ) για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους στις πλέον κατάλληλες συνθήκες
- iv. Παρουσιάζεται το δυναμικό της σύμπραξης, η τεχνική / επιστημονική εμπειρία γνώσης / διαχείρισης συμπεριλαμβανομένης μιας καλής κατανόησης των σχετικών πτυχών της αγοράς για τη συγκεκριμένη καινοτομία

4.1.9 Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Καταγραφή του αριθμού νέων θέσεων απασχόλησης οι οποίες θα δημιουργηθούν. Οι θέσεις απασχόλησης είναι εξαρτημένες εργασίας και υπολογίζονται σε ΕΜΕ (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)

Ο παρακάτω πίνακας είναι δομημένος ώστε να λειτουργεί συμπληρωματικά του πίνακα 4.1.A και του πίνακα 6.1 – Φυσικό Αντικείμενο του ΠΣΚΕ. Σε αυτόν τον πίνακα δίνεται η δυνατότητα στη σύμπραξη να συμπληρώσει τα απαραίτητα στοιχεία με βάση τα οποία θα γίνει η αξιολόγηση καθώς παρουσιάζονται τα τρία βαθμολογούμενα κριτήρια και τα λοιπά στοιχεία που θα διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά την βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεων τους. Προτείνεται να συμπληρωθούν τα στοιχεία με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχεται η κατάλληλη τεκμηρίωση και να γίνεται η σχετική αναφορά σε στοιχεία του πίνακα 4.1.A του 1.2 εντύπου και του πίνακα 6.1 – Φυσικό Αντικείμενο του ΠΣΚΕ χωρίς να επαναλαμβάνεται το ίδιο κείμενο που έχει ήδη συμπληρωθεί στους προαναφερθέντες πίνακες.

4.1.B Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις

4.1.B.1 Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)

Σαφήνεια και συνάφεια στόχων

Παρουσιάζεται αναλυτικά και με σαφήνεια το προτεινόμενο έργο και η συνάφεια του στόχων αυτού με τους στόχους της πρόσκλησης

Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών

Παρουσιάζονται οι επιστημονικές και τεχνολογικές αρχές που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου και την επίτευξη των στόχων αυτού.

Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης

Περιγράφεται η προτεινόμενη ερευνητική και τεχνική προσέγγιση της υλοποίησης του έργου και παρέχεται η σχετική τεκμηρίωση ώστε αυτές να κριθούν αξιόπιστες για την επίτευξη του έργου.

Φιλόδοξο έργο, υιοθέτηση καινοτόμων αρχών και προσεγγίσεων και έκταση πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμης

Περιγράφεται κατά πόσο το έργο είναι φιλόδοξο, η υιοθέτηση καινοτόμων αρχών και προσεγγίσεων και η έκταση πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμης

4.1.B.2 Εμπειρία και αξιοπιστία του/ων δικαιούχου/ων και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)

Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών

Περιγράφεται και τεκμηριώνεται η συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών για την υλοποίηση του έργου

Ικανότητα και εμπειρία δικαιούχων

Περιγράφεται η ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/και στην ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.

Επάρκεια Υποδομών
Περιγράφεται η επάρκεια των υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.
Συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης
Περιγράφεται η συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/και την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών
4.1.B.3 Αποτελέσματα και επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)
Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης
Περιγράφεται η δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης από την υλοποίηση του έργου και τα αποτελέσματα αυτού.
Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα
Περιγράφεται ο τρόπος που το έργο θα συνεισφέρει στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό ή/και διεθνές επίπεδο.
Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης των επιχειρήσεων
Περιγράφεται ο τρόπος που το έργο και τα αποτελέσματα αυτού θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας είτε με την προσφορά νέες καινοτομίας.
Δυνατότητα εκμετάλλευσης αποτελεσμάτων έργου
Περιγράφεται η δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους
Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου
Περιγράφεται η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας)

4.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας⁷

A/A	Τίτλος Ενότητας Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ⁸	Υπεύθυνος Φορέας	Ανθρωπο μήνες ⁹	Έναρξη (μήνας) ¹⁰	Τέλος (μήνας) ¹¹	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη

4.3 Πίνακας Παραδοτέων

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Σύντομη Περιγραφή	Είδος Παραδοτέου ¹²	Ενότητα Εργασίας	Φορέας	Παράδοση (μήνας) ¹³

4.4 Σύνθεση Κύριας Ερευνητικής Ομάδας¹⁴

A/A	Φορέας	Επώνυμο	Όνομα	Ειδικότητα	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

Προσοχή : Για τα ονοματιζόμενα άτομα θα πρέπει να υποβληθούν ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ βιογραφικά σημειώματα ως επισυναπτόμενα κατά την υποβολή του φυσικού φακέλου της πρότασης, τα οποία και αποτελούν στοιχεία αξιολόγησης

⁷ Αφορά στο σύνολο του έργου

⁸ ΒΙΕ: Βιομηχανική Έρευνα (Άρθρο 25),
ΠΕΑ: Πειραματική Ανάπτυξη (Άρθρο 25),
ΜΤΣ: Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας (Άρθρο 25),
ΚΑΙΝΜΜΕ: Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (Άρθρο 28),

⁹ - ενδεικτικά συμπληρώνονται οι ανθρωπομήνες που αναλογούν στην Ενότητα Εργασίας

¹⁰ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που ξεκινά η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 1^{ος} μήνας)

¹¹ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να λήξει η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 36^{ος} μήνας)

¹² Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτική κατασκευή, Πρότυπο, Λογισμικό, Ισότοπος, Μελέτη ως αποτέλεσμα συμβουλευτικής υπηρεσίας, Μελέτη Σκοπιμότητας, Άλλο

¹³ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να παραδοθεί το παραδοτέο, που δεν μπορεί να ξεπερνά το πέρας της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας

¹⁴ Σε περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν ιδρυθεί πρόσφατα ή σε περίπτωση μικρών επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν (ακόμα) προσωπικό για την εκτέλεση του έργου, δύνανται να δηλωθούν οι μέτοχοι ως μέλη της ερευνητικής ομάδας.

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το κεφάλαιο 5 συμπληρώνεται ανά δικαιούχο φορέα.

ΦΟΡΕΑΣ	
Επωνυμία Φορέα	
Συντομογραφία Φορέα	
Μέγεθος Φορέα	

Οι ενότητες 5.1 και 5.2 αφορούν τους δικαιούχους φορείς – επιχειρήσεις και των ΟΕΔΓ στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί μη ύπαρξης Κρατικής Ενίσχυσης που συμμετέχουν στη σύμπραξη.

5.1 Άρθρο 25	
5.1.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	
Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία βιομηχανική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	

5.1.2 ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία πειραματική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους ¹⁵	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	

5.2¹⁵	
Άρθρο 28 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ	
Δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού ¹⁵	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις δημιουργούνται προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό ¹⁵	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	ΝΑΙ/ΟΧΙ

¹⁵ Σε περίπτωση συμμετοχής στη σύμπραξη περισσότερων των μία επιχειρήσεων αναπαράγεται και συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά

Η ενότητα 5.3 αφορά αποκλειστικά τους Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων με συμμετέχουν στη σύμπραξη.

5.3 Χρηματοδότηση Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων	
Ο Οργανισμός Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων θα προβεί σε ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση ; (Όπως προκύπτει και από την παρουσίαση του Κεφαλαίου 4)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων ή της ερευνητικής υποδομής ; (Όπως προκύπτει και από την παρουσίαση του Κεφαλαίου 4)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εφόσον υπάρχει «ΝΑΙ» σε ένα από τα δύο παραπάνω υποερωτήματα τότε η χρηματοδότηση του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων δε νοείται Κρατική Ενίσχυση και το ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης ανέρχεται στο 100% του Προϋπολογισμού του Φορέα	

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σε όλες τις κατηγορίες Δαπανών και Προϋπολογισμού συμπληρώνεται η καθαρή Δαπάνη χωρίς τον ΦΠΑ, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ο ΦΠΑ αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για τον φορέα της σύμπραξης.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Η παρακάτω ενότητα 6.1, συμπληρώνεται ανά φορέα που μετέχει στη σύμπραξη.

- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταιρών – φορέων οι δύο θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχειρήσεις.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ Απαιτείται τεκμηρίωση κόστους, των κατηγοριών δαπανών «όργανα, εξοπλισμός» και «κτίρια και γήπεδα», μέσω, είτε προσφορών/προτιμολογίων με αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα, ή αντίστοιχα, επικοινωνίας με δυνητικούς προμηθευτές μέσω emails, ή έρευνας από το διαδίκτυο, καθώς και προωθητικών φυλλαδίων.

6.1.1 - ΦΟΡΕΑΣ (Συντονιστής)	
Επωνυμία Φορέα	
Συντομογραφία Φορέα	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

1.1 Δαπάνες ήδη απασχολούμενου προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας						
Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ¹⁶	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ¹⁷	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (€)¹⁸	Αριθμός Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.1)						

¹⁶ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

¹⁷ Αναφέρεται η κατηγορία προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό.

¹⁸ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση.

1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας

A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕ ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ¹⁹	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ²⁰	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (€) ²¹	Αριθμός Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.2)						

¹⁹ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

²⁰ Αναφέρεται η κατηγορία ερευνητικού προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό.

²¹ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση

1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου

A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕ ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ²²	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ²³	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (€) ²⁴	Αριθμός Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.3)						
Σύνολο κατηγορίας (1.1 + 1.2 + 1.3)						

²² Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

²³ Αναφέρεται η κατηγορία ερευνητικού προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό.

²⁴ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 2 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ²⁵ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

(λογιστικές αποσβέσεις κατά το χρονικό διάστημα χρήσης τους εντός της διάρκειας του έργου)

2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο							
A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος / Μοντέλο	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια απόσβεσης ²⁶	Αξία Απόσβεσης ²⁷ (€)
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (2.1)							

²⁵ Επισυνάπτονται οι προσφορές στον φυσικό φάκελο της Αίτησης

²⁶ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

²⁷ Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο							
A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος / Μοντέλο	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια απόσβεσης²⁸	Αξία Απόσβεσης ²⁹ (€)
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (2.2)							
Σύνολο κατηγορίας (2.1 + 2.2)							

²⁸ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

²⁹ Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 3³⁰ – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΓΗΠΕΔΑ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

3. Δαπάνες Κτιρίων και Γηπέδων

3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου							
Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος / Μοντέλο	Έτος κλήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια απόσβεσης ³¹	Αξία απόσβεσης ³² (€)
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						

³⁰ Επισυνάπτονται οι προσφορές στον φυσικό φάκελο της αίτησης

³¹ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

³² Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

Σύνολο υποκατηγορίας (3.1)							
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά γήπεδα)							
A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος / Μοντέλο	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια απόσβεσης³³	Αξία απόσβεσης³⁴ (€)
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (3.2)							
Σύνολο κατηγορίας (3.1 + 3.2)							

³³ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

³⁴ Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 4 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙ, ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα

Α/Α Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο υποκατηγορίας (4.1)				

4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων

Α/Α Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο υποκατηγορίας (4.2)				

4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη

A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο υποκατηγορίας (4.3)				
Σύνολο κατηγορίας (4.1 + 4.2 + 4.3)				

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 5 – ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

5.1 <u>Δαπάνες ταξιδιών</u>			
Α/Α Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.1)			
5.2 <u>Δαπάνες δημοσιότητας</u>			
Α/Α Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.2)			

5.3 Αναλώσιμα			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.3)			
5.4. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή / ελεγκτή			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.4)			

5.5. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.5)			
5.6. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.6)			

5.7. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες (max.15% επί της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ)

A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.7)			
Σύνολο κατηγορία (5.1 + 5.2 + 5.3 + 5.4 + 5.5 + 5.6 + 5.7)			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 6 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

6 Δαπάνες Μελέτες Σκοπιμότητας

6.1. Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας				
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία μελετητή	προμηθευτή/ Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο				

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 7 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

7.1. Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο κατηγορίας			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 8 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΟΕΔΓ Ή ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΣΕ ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ³⁵	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ Ή ΝΕΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ³⁶	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (€) ³⁷	Αριθμός Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο							

³⁵ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

³⁶ Αναφέρεται η κατηγορία ερευνητικού προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό.

³⁷ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 9 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

Α/Α Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο			

Επαναλαμβάνονται οι παραπάνω πίνακες για κάθε ένα από τους συμμετέχοντες στη σύμπραξη φορείς.

ΦΟΡΕΑΣ (Επιχείρηση ή ΟΕΔΓ)	
Επωνυμία Φορέα	
Συντομογραφία Φορέα	

6.2 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

6.2.1 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης

Κατηγορία Δαπάνης	Φορέας 1	Φορέας 2	Φορέας ...	Συνολικός Προϋπολογισμός	Ποσοστό Επί του Συνολικού Π/Υ
1. Δαπάνες προσωπικού					
1.1: Δαπάνες ήδη απασχολούμενου ερευνητικού προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας					
1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – μισθωτή σχέση εργασίας					
1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου					
Σύνολο Κατηγορίας 1					
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού					
2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο					
2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο					
Σύνολο Κατηγορίας 2					
3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα					
3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν					

στη διάρκεια του έργου					
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά κυρίως γήπεδα)					
Σύνολο Κατηγορίας 3					
4. Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας					
4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα					
4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων					
4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη					
Σύνολο Κατηγορίας 4					
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες					
5.1 Δαπάνες ταξιδιών					
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας					
5.3 Αναλώσιμα					
5.4 Δαπάνες που αφορούν στην					

αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή					
5.5 Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.					
5.6 Λοιπές λειτουργικές δαπάνες					
5.7 Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες (max.15% επί της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ)					
Σύνολο Κατηγορίας 5					
6. Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας					
6.1 Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας					
6.2					
Σύνολο Κατηγορίας 6					
7 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού					
Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού					
Σύνολο Κατηγορίας 7					
8. Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου					

Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου					
Σύνολο Κατηγορίας 8					
9. Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας					
Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας					
Σύνολο Κατηγορίας 9					
Γενικό Σύνολο	(Σύνολο Φορέα 1)	(Σύνολο Φορέα 2)	.....	(Συνολικός ΠΥ)	100%

6.2.2 Προϋπολογισμός ανά ενότητα εργασίας και κατηγορία έρευνας

Συντομογραφία Επωνυμίας Φορέα	Ενότητα Εργασίας	Είδος Έρευνας	Π/Υ (1)	Ένταση Ενίσχυσης (2)	Δημόσια Δαπάνη = (1) * {(2) +	Ποσοστό Επί του Συνολικού Π/Υ
Σύνολο Φορέα						

Σύνολο Φορέα						
Σύνολο Φορέα						
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ						100%

6.2.3 Κατανομή συνολικού προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης Έργου ανά Φορέα

A/A Φορέα	Συνομογραφία Επωνυμίας Φορέα	Είδος Φορέα	Συνολικός Π/Υ	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					100%	

6.3 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΦΑΣΕΙΣ	Δραστηριότητες για την πραγματοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου	Μήνας έναρξης	Διάρκεια σε μήνες	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6					36

Τεκμηρίωση του χρονοδιαγράμματος (Διαδικασίες – Μεθοδολογία – Χρονοδιάγραμμα κλπ)

Εφόσον η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνει «χρηματοδοτική ενίσχυση προσαυξημένη κατά **15%**, διότι τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως», στο χρονοπρογραμματισμό θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα σχέδιο δράσεων για τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του έργου.

7. Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (NACE Level Group)

A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.
1		
2	Τεκμηρίωση συνεισφοράς πρότασης στην αλυσίδα αξίας του κλάδου	

8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	

Αναφέρονται συνοπτικά τα έγγραφα που συνοδεύουν την υποβαλλόμενη πρόταση και θα υποβληθούν ή θα αποσταλούν ταχυδρομικά συνημμένα σε αυτήν.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους Δυνητικούς Δικαιούχους η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Ημερομηνία

Υπογραφή

Σφραγίδα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2784

21 Δεκεμβρίου 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

ρειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

4. Το Π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α'114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

5. Το Π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α'116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

6. Την υπ' αριθμ. Υ29/0910.2015 (ΦΕΚ Β' 2168) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».

7. Την υπ' αριθμ. 105755/15.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2222) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Αλέξανδρο Χαρίση».

8. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:
1. «Παρατυπία»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημώνει ή ενδέχεται να ζημώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.

2. «Οικονομικός φορέας» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217

(1)

Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

2. Το Ν. 4314/2014 σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και λοιπές διατάξεις, και ειδικότερα τα άρθρα 8, 9, 10, 21, 22, 33, 55 και 58 παρ.4 αυτού (ΦΕΚ Α' 265).

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κανόνων διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περι-

εξαιρέση κράτος-μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή.

3. «Συστημική παρατυπία»: παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

4. «Σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου»: για τους σκοπούς της εφαρμογής των ΕΔΕΤ, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπίας και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

5. «Δημοσιονομική Διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

6. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

7. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

8. «Δικαιούχος»: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση, ενώ στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής ο φορέας που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση.

9. «Κανονισμός»: ο υπ' αριθμ. 1303/2013 Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

10. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα» εφεξής ΟΠΣ: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της Απόφασης

1. Οι διατάξεις της παρούσας έχουν εφαρμογή στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, στο πλαίσιο του Στόχου: «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».

2. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των εν λόγω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, εφαρμόζονται:

(α) από τις Διαχειριστικές Αρχές (εφεξής ΔΑ) ή/και τους Ενδιάμεσους Φορείς (εφεξής ΕΦ), κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 8, παρ. 1, περ. ιβ και ιγ, 21 και 22 του Ν. 4314/2014,

(β) από την Αρχή Πιστοποίησης (εφεξής ΑΠ), κατόπιν επθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την ευθύνη της, σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και στους Δικαιούχους τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10, παρ. 2 περ. β του Ν. 4314/2014,

(γ) από τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης, κατόπιν οριστικού πορίσματος ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ελεγκτική αρχή/όργανο, εθνική ή ενωσιακή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 της παρούσας.

3. Οι διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων ή/και ανάκτησης εφαρμόζονται επιπλέον κατόπιν:

(α) διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν οι αρχές/φορείς της παρ. 2(α) για τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο Δικαιούχος με την αρμόδια αρχή και οι οποίες αφορούν στην περίοδο μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (μακροχρόνιες υποχρεώσεις),

(β) ανάκλησης της απόφασης χρηματοδότησης/ένταξης μιας πράξης από τη Διαχειριστική Αρχή ή τον ΕΦ.

4. Όταν ανακαλείται η απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης μιας πράξης και εφόσον έχει καταβληθεί ποσό δημόσιας συνεισφοράς για πραγματοποιηθείσες δαπάνες, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδει απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

5. Για ειδικές περιπτώσεις (εξειδικευμένα έργα ή πολύπλοκα) μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπειρογνώμονες που υποβάλλουν γνωμοδότηση. Η γνωμοδότηση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση επιθεώρησης ή επιτόπιας επαλήθευσης.

Άρθρο 3

Διορθώσεις στις δηλώσεις δαπανών μετά από διοικητική επαλήθευση

1. Η αρμόδια ΔΑ/ΕΦ επαληθεύει διοικητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21, παρ. 1 του Ν. 4314/2014, τις δηλώσεις δαπανών που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους και οριστικοποιεί τις επαληθευμένες δαπάνες στο ΟΠΣ. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών Δικαιούχου, διαπιστώνεται παράτυπη δαπάνη, η ΔΑ/ΕΦ

καταχωρίζει στο ΟΠΣ έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, στην οποία προσδιορίζονται τα μη επιλέξιμα ποσά που περικόπτονται με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και η οποία εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ.

2 Εφόσον, η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014.

3 Στην περίπτωση παρατυπιών που εντοπίζονται κατά τον έλεγχο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή τροποποιήσεών τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 4314/2014, αυτές αναφέρονται διακριτά στην έκθεση διοικητικής επαλήθευσης.

4 Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει το Δικαιούχο, κοινοποιώντας σε αυτόν την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, ώστε ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας. Η κοινοποίηση της έκθεσης στο Δικαιούχο γίνεται μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

5 Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 4

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση

1 Μετά την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης από την αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης και της λήξης τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης συντάσσει σχετική έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης. Η έκθεση περιλαμβάνει συμπεράσματα και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ ή ΑΠ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2 Στην περίπτωση που κατά την επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση διαπιστώνεται παρατυπία και αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών

από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3 Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις.

Άρθρο 5

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1 Στην περίπτωση που για μια ολοκληρωμένη πράξη απορρέουν υποχρεώσεις για το Δικαιούχο από τις ρυθμίσεις του άρθρου 71 του Κανονισμού ή/και από την απόφαση χρηματοδότησης/ ένταξης ή/ και από την απόφαση/ βεβαίωση ολοκλήρωσης της πράξης, η ΔΑ/ ΕΦ διενεργεί διοικητική ή επιτόπια επαλήθευση τήρησης των υποχρεώσεων και συντάσσει έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επαλήθευσης. Η έκθεση εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2 Στην περίπτωση που, κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3 Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων ή/και ανακτήσεων θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Άρθρο 6

Διαδικασία αντιρρήσεων - Οριστικοποίηση πορίσματος επαλήθευσης/ επιθεώρησης - Έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης ή/ και ανάκτησης

1 Ο Δικαιούχος μπορεί, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή από αυτόν της έκθεσης διοικητικής/ επιτόπιας επαλήθευσης, επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων ή της έκθεσης επιθεώρησης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή εγγράφως τις αντιρρήσεις του.

2 Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω

διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση/ επιθεώρηση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση/ επιθεώρηση. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης/ επιθεώρησης.

3. Σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων και μετά την εξέταση αυτών ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, η έκθεση οριστικοποιείται και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ.

4. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση ή/ και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδια αρχής που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση και κοινοποιείται στο Δικαιούχο.

5. Όταν η οριστική έκθεση προτείνει δημοσιονομική διόρθωση ή/ και ανάκτηση, εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδεται και η σχετική απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και η οριστική έκθεση κοινοποιούνται στο Δικαιούχο με συστημένη επιστολή ή/ και με απόδειξη παραλαβής και στην Αρχή Ελέγχου. Επίσης, κοινοποιούνται στην Αρχή Πιστοποίησης, εφόσον προκύπτει από επαλήθευση της ΔΑ/ ΕΦ ή στην αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ εφόσον προκύπτει από επιθεώρηση της Αρχής Πιστοποίησης. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές κατά περίπτωση, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

6. Στην περίπτωση της διοικητικής επαλήθευσης, εφόσον έχουν κριθεί βάσιμες οι αντιρρήσεις του Δικαιούχου καταχωρίζονται οι σχετικές δαπάνες σε επόμενη δήλωση δαπανών.

7. Σε περίπτωση επιτόπιας επαλήθευσης ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκριση της οριστικής έκθεσης και μεώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

8. Σε περίπτωση επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης, η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση επιθεώρησης, και μεώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

9. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται σε μία πράξη δεν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για την εν λόγω πράξη.

10. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης συνιστά και απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

Άρθρο 7

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών είναι:

1. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

2. Ο οικείος Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

3. Ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή ο Περιφερειάρχης που εποπτεύει δημόσια υπηρεσία, η οποία ασκεί ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα και δεν είναι Ειδική Υπηρεσία κατά τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την εν λόγω υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

4. Το αρμόδιο όργανο Ενδιάμεσου Φορέα, στην περίπτωση που ο Ενδιάμεσος Φορέας είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον το αρμόδιο αυτό όργανο ορίζεται στη σχετική απόφαση ορισμού/ ανάθεσης των αρμοδιοτήτων διαχείρισης. Στην περίπτωση που στην απόφαση ορισμού/ ανάθεσης δεν ορίζεται αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης, αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία έχει αναθέσει τις αρμοδιότητες διαχείρισης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια επιθεώρησης του άρθρου 4 από την Αρχή Πιστοποίησης.

6. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικές αρχές/ όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εθνικές ελεγκτικές αρχές εκτός της Αρχής Ελέγχου, με βάση τα οριστικά πορίσματα ελέγχων της παρ. 1 του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 8

Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης και περιεχόμενο αυτής

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας της πράξης, του/ων Δικαιούχου/ων και της παρατυπίας, όπως:

(α) ο κωδικός ΟΠΣ της πράξης, το ΕΠ στο οποίο έχει ενταχθεί, το Ταμείο (ΕΠΠΑ/ ΕΚΤ/ ΤΣ) και η ΣΑΕ, μέσω της οποίας χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,

(β) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες) στους οποίους επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση, και ανά φορέα:

• το ύψος των δημοσίων δαπανών που αυτή αφορά,
• η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διόρθωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους.

2. Στην περίπτωση που προβλέπεται ανάκτηση, στην απόφαση παρατίθενται πέραν των ανωτέρω και τα εξής:
(α) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες), από τους οποίους αναζητείται το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, καθώς και τα τυχόν συνυπόχρεα αυτών πρόσωπα,

(β) το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για Πράξεις κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της παρούσας,

(γ) η προθεσμία εντός της οποίας δύναται να επιστραφεί το ποσό πριν εφαρμοστούν οι διατάξεις του ΚΕΔΕ (σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 της παρούσας).

3. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 9

Καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διόρθωσης

1. Αναλογικές δημοσιονομικές διορθώσεις

Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, υπολογίζεται, με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο Δικαιούχος δήλωσε στην αρμόδια αρχή διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή με βάση την αρχή της αναλογικότητας στις περιπτώσεις μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους Δικαιούχους.

2. Κατ' αποκοπή διορθώσεις

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας και η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης, επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Το ποσοστό της κατ' αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωσης που εφαρμόζεται στον επηρεαζόμενο πληθυσμό λόγω της εντοπιζόμενης μεμονωμένης ή συστημικής παρατυπίας καθορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 31 του Καν. (ΕΕ) 480/2014 και την υπ' αριθμ. C(2013) 9527/19-12-2013 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση και έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων.

3. Κατά παρεκβολή διορθώσεις

Στις περιπτώσεις που μετά από ελέγχους, εντοπίζονται παρατυπίες, οι οποίες δύνανται να ποσοτικοποιηθούν και επαναλαμβάνονται σε σημαντικό πλήθος ομοιογενών πράξεων ή σε πράξεις που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά, η επέκταση όμως των ελέγχων στο σύνολο των πράξεων που επηρεάζονται από αυτές προκαλούν δυσανάλογο κόστος αναφορικά με την προσδοκώμενη ελαχιστοποίηση των κινδύνων, η δημοσιονομική διόρθωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής. Στις περιπτώσεις αυτές, το αποτέλεσμα που

προσδιορίζεται από την εξέταση του αντιπροσωπευτικού δείγματος προεκτείνεται σε όλες τις πράξεις που επηρεάζονται.

4. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία έχει καταβληθεί στους Δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

5. Εφόσον οι εντοπισθείσες παρατυπίες επηρεάζουν και μελλοντικές πληρωμές οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παράγραφο 1 διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 8.

6. Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παράγραφο 2 δύναται να συνεχιστεί η συγχρηματοδότηση αλλά η κατ' αποκοπή διόρθωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές κατά την καταχώρισή τους στο ΟΓΣ.

Άρθρο 10

Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

1. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους.

2. Μετά από την έγγραφη κοινοποίηση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), προσκαμίζοντας την απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει. Η Δ.Ο.Υ. στην οποία καταβάλλονται γνωστοποιεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στην υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση, καθώς και στην Αρχή Πιστοποίησης. Την υπηρεσία ενημερώνει εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη Δ.Ο.Υ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

4. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου, λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 3, από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του υπόχρεου.

5. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την παρ. 4, επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και τυχόν λοιπές προσαυξήσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

6. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., μετά την είσπραξη των ποσών που ανακτώνται, ενημερώνει εγγράφως σχετικά την υπηρεσία που συνέταξε το χρηματικό κατάλογο, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης.

7. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, βεβαιώνονται και εισπράττονται ως έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εισάγονται στην κατηγορία των ειδικών εσόδων με Κ.Α.Ε. 3941 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου», 3943 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής» κατά περίπτωση ανάλογα με την προέλευση της καινοτικής συμμετοχής που αναζητείται

Άρθρο 11

Διαδικασία Δημοσιονομικών Διορθώσεων μετά από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Αρχής Ελέγχου ή άλλων εθνικών ελεγκτικών αρχών

1. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται παρατυπία με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή εθνικών ελεγκτικών αρχών εκτός της Αρχής Ελέγχου, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει το οριστικό πόρισμα ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί.

2. Για τις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014, η ΔΑ εισηγείται την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στο αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας. Η απόφαση ανάκτησης κοινοποιείται σε κάθε περίπτωση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής. Επίσης, κοινοποιείται στον Ενδιάμεσο Φορέα, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παρατυπία σε οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, εκδίδεται με εισήγησή της, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε σχετική Υπουργική Απόφαση του άρθρου 12 (παρ. 15) του Ν. 4314/2014 και η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί.

4. Ειδικότερα, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης η οποία και ενημερώνει τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

Άρθρο 12

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2015

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΗΡΟΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις** και **ιδιαίτερα** στην Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού **110427/ΕΥΘΥ1020/ 20.10.2016** «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (ΦΕΚ 3521 /Β/01.11.2016). (**ΥΑΕΚΕΔ**)

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης υπολογίζονται **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης

- Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)

Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών (Άρθρο 68, §2 του ΕΕ 1303/2014 και Άρθρο 12, §8 της ΥΑΕΚΕΔ).

Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών προσωπικού είναι:

Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου.
- Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) π.χ ασφαλιστική ενημερότητα και
- Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος π.χ φορολογική ενημερότητα

Έκτακτο προσωπικό (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου)

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας -εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του Άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ- στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο και σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή, μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, όπως ανωτέρω.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.
- Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- Για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης) όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι μικρή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Υλικό τεκμηρίωσης της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων. Δεν ισχύει για το προσωπικό του δικαιούχου ή τρίτων που αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση του έργου.

Για τη διασταύρωση των στοιχείων μισθοδοσίας, που αναφέρονται στις μηνιαίες μισθολογικές καταστάσεις των ετών που αφορούν στην υλοποίηση του έργου, θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες ΑΠΔ.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού³⁸

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει κάθε πάγιο στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στα πάγια στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης και στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

³⁸ Επιλέξιμες είναι μόνο οι αποσβέσεις

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περιπτώσεις Δ, Ε, ΣΤ & Η) της ΥΑΕΚΕΔ**. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται **μόνον οι δαπάνες απόσβεσης**. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων & εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (serial numbers) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στον ΚΦΑΣ βιβλίο (π.χ. Μητρώο Παγίων), όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/εξοπλισμού
- Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ³⁹

Όσον αφορά στα κτίρια, **επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου**, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Α & Β) της ΥΑΕΚΕΔ**.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών για κτίρια και γήπεδα είναι (ανάλογα με το είδος της υποβληθείσας δαπάνης):

- Τίτλοι κτήσης (συμβόλαια) του οικοπέδου της εγκατάστασης
- Άδεια Δόμησης
- Συμβάσεις με εργολάβους κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης κτιριακών εγκαταστάσεων

---

³⁹ Επιλέξιμες είναι μόνο οι αποσβέσεις

- Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (εφόσον απαιτείται για την κατηγορία του συγκεκριμένου έργου, Οδηγία 2011/92/ΕΕ)

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Η) της ΥΑΕΚΕΔ**. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

4.i. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- A) φυσικά πρόσωπα.
- B) νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

4.ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. είναι:

- Αντίγραφο Τίτλου προστασίας
- Αντίγραφο Αποσπάσματος Βιβλίου Παγίων (απαιτείται εφόσον υπάρχει παγιοποίηση)
- Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος (όπου απαιτείται)

4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 6 και στην υποκατηγορία 7.iii. αντίστοιχα.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

5.i. Δαπάνες ταξιδιών

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης με οποιοδήποτε τρόπο ή προσδιορίζεται ως μηδενικό, δεν είναι επιλέξιμες.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της Κατηγορίας **5.i. είναι:**

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)
- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο ΕΤΑΚ και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

5.ii. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

5.iii. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

5.iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

5.v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

5.νι. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

6. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

7. Δαπάνες καινοτομίας

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

7.i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 7.iii. Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 4.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας είναι τα αναφερόμενα δικαιολογητικά στην Κατηγορία 4.ii.

7.ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/ 8.12.2014)**.

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

7.iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Κατηγορία δαπανών 4.

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: ...

" Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα.

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:
  - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
  - β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
  - γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
  - δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.
3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:
  - α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
  - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·26.6.2014 L 187/70 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο· 26.6.2014 L 187/71 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολουμένων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολουμένων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολουμένων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν — τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της. 26.6.2014 L 187/72 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (¹): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²) .....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 800/2008 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

_____

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

(²) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(³) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα **«Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης»**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁽⁴⁾ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (*) (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης.

Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

A) Προβληματική επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των

πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)

B) Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 και πρέπει να προσκομισθούν ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της είναι τα ακόλουθα:

1. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

2. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ. .(Ισχύει μόνο για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις)

3. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. (Ισχύει μόνο για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις)

4. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

5. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με περιορισμένη ευθύνη των μετόχων / εταίρων:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

d. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμό τελευταίας διαχειριστικής χρήσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού (ομάδα λογ/σμών 4), προς το μετοχικό κεφάλαιο (λογ/σμοί 40 και 41) και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ. (Ιδια κεφάλαια / Μετοχικό κεφάλαιο $\geq 0,5$).

6. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με απεριόριστη ευθύνη των μετόχων / εταίρων:

- a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και
- d. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

7. Προκειμένου για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, πλέον των όσων απαιτούνται από το σημείο 5 ανωτέρω, απαιτείται η προσκόμιση Οικονομικών καταστάσεων των 2 τελευταίων ετών (χρήσεων), ώστε να καθίσταται δυνατή η εξέταση τήρησης του σημείου e) της παραγράφου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ. 651/2014, ήτοι:

- 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
- 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Στην περίπτωση που ισχύουν ΚΑΙ οι δύο προϋποθέσεις (συνθήκες) ΚΑΙ για τα δύο Έτη, τότε η επιχείρηση θεωρείται προβληματική.

Τα στοιχεία των λογαριασμών που αναφέρονται, παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ν.4308/2014 (Ελληνικά λογιστικά Πρότυπα - ΕΛΠ)

8. Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΈΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (RIS3CRETE)

1. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
4.1 Εγκαταστάσεις για παραγωγή και εξοικονόμηση ενέργειας	4.1.1 Υβριδικά Φωτοβολταϊκά/Μικρές Α/Γ
4.2 Παραγωγή και χρήση νέων υλικών	4.2.1 Τεχνολογία υλικών
4.3 Ευφυείς τεχνολογίες στην ενέργεια	4.3.1 Συστήματα ανάλυσης συμπεριφοράς, διαχείρισης, προσομοίωσης και βελτιστοποίησης ηλεκτρικών δικτύων και καταναλωτών 4.3.2 Τεχνολογίες ηλιακών οχημάτων 4.3.3 Αύξηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας – 4.3.4 Αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας
4.4 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές	4.4.1 Τεχνολογία-Προϊόντα 4.4.2 Μετρητικός Εξοπλισμός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. **Προσύμφωνο συνεργασίας:** συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα παρακάτω δικαιολογητικά. Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι. Επίσης στο προσύμφωνο θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς ότι θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας

Αναφέρονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που θα συμμετάσχουν υλοποιώντας τμήμα του ερευνητικού έργου με υπεργολαβία (έρευνα επί συμβάσει), στις οποίες περιγράφεται το αντικείμενο της έρευνας που θα υλοποιηθεί, τα παραδοτέα και αναφέρεται το κόστος των εργασιών. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπρόσωπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου. (Σε φυσικό φάκελο)

2. Βιογραφικά μελών της Ομάδας Έργου, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην υποβολή της αίτησης. (Αφορά όλους τους φορείς της σύμπραξης). (Σε φυσικό φάκελο)

Α) ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ή ΦΥΣΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ	ΥΠΟΒΟΛΗ
1	Το έντυπο υποβολής καταλλήλως υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης/επιχειρήσεων	σε φυσικό φάκελο
2	Υπεύθυνες Δηλώσεις του κάθε φορέα σύμφωνα με τα υποδείγματα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
3	Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης : Για Α.Ε. : Πράξη σύστασης, συγκρότησης Δ.Σ. και ορισμός νομίμου εκπροσώπου σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα. Για Ε.Π.Ε. : Πράξη σύστασης και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα. Για Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. : Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, επικυρωμένο από την αρμόδια υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση – εκπροσώπηση. Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 όπως ισχύει : Πράξη σύστασης και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα και βεβαίωση (οριστικής) εγγραφής στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις : τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Γενικά θα πρέπει να προσκομισθούν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα της επιχείρησης αλλά από υποκαταστήματά της, τότε απαιτείται Βεβαίωση αρμόδιας	σε φυσικό φάκελο

	αρχής ότι η επιχείρηση λειτουργεί υποκατάστημα στην Περιφέρεια Κρήτης.	
4	<p>Οικονομικά στοιχεία του δυνητικά δικαιούχου ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων που τηρεί :</p> <p>Επιχειρήσεις με τήρηση βιβλίων Β' Κατηγορίας : Αντίγραφα Ε3 με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια ΔΟΥ για τις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις των τριών (3) τελευταίων ετών. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα των αντίστοιχων ετών (μέχρι και τρία έτη).</p> <p>Επιχειρήσεις με τήρηση βιβλίων Γ' Κατηγορίας : Ισολογισμοί – αποτελέσματα χρήσης, φορολογικές δηλώσεις και αναλυτικά στοιχεία φορολογίας (Ε3) για τις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις των τριών (3) τελευταίων ετών. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα των αντίστοιχων ετών (μέχρι και τρία έτη).</p>	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
5	Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών για καθένα από τους εταίρους του έργου από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής.	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
6	Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Ορισμός προβληματικών επιχειρήσεων Μέρος Β τα οποία απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της.	Σε φυσικό φάκελο
7	<p>(Ισχύει μόνο για ΜΜΕ) Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η δήλωση συνοδεύεται από :</p> <ul style="list-style-type: none"> - έντυπο 4. Πίνακα Προσωπικού (Σ.ΕΠ.Ε) και - μετοχική σύνθεση <p>των τελευταίων δύο (2) ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της πρότασης (σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει λιγότερες χρήσεις προσαρμόζεται ανάλογα)</p>	Σε φυσικό φάκελο
8	Απαιτούμενες εν ισχύ άδειες (λειτουργίας ή αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης, για τη/ις δραστηριότητες στην/ις οποία/ες δραστηριοποιείται, κτλ) της επιχείρησης ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας καθώς και άδειες που απαιτούνται για την έναρξη της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας θα πρέπει να προσκομίζεται Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις	Σε φυσικό φάκελο
9	Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση) (Υποβάλλεται και ηλεκτρονικά ΠΣΚΕ)	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
10	Τεκμηρίωση κόστους της κατηγορίας δαπανών «όργανα, εξοπλισμός» και «κτίρια και γήπεδα» μέσω, είτε προσφορών / προτιμολογίων, είτε αναλυτική περιγραφή δαπανών	Σε φυσικό φάκελο

	ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα. (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ όπου απαιτείται σύμφωνα με το υπόδειγμα εντύπου Ι.2 αναλυτικής υποβολής πρότασης)	
11	Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία (Ε1, Ε3, Ε5, Ε7, ισολογισμοί) και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση και ο αριθμός του συνόλου των εργαζομένων, για το σύνολο των επιχειρήσεων που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υπέβαλε το επιχειρηματικό σχέδιο – πρόταση για χρηματοδότηση στο παρόν πρόγραμμα.	Σε φυσικό φάκελο
12	Εφόσον υπάρχουν, Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και Διακρίσεις – Βραβεύσεις σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς (π.χ. καλύτερο προϊόν, καλύτερη συσκευασία, βραβείο ποιότητας, βραβείο συσκευασίας, βραβείο πράσινης επιχείρησης, βραβείο εξαγωγικής αριστείας, βραβείο μαρκετινγκ κ.α.)	Σε φυσικό φάκελο
13	Λοιπά Δικαιολογητικά της επιχείρησης (π.χ. βιβλίο παγίων, πιστοποιήσεις συστημάτων ποιότητας και προϊόντων, ιστοσελίδα κλπ) σχετικά με την υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης ώστε να τεκμηριώνονται τα κριτήρια αξιολόγησης	Σε φυσικό φάκελο
14	Πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Για τις εταιρείες που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ ζητείται Πρακτικό Γενικής Συνελεύσεως Μετόχων με την ισχύουσα κατάσταση όλων των μετόχων. Τα ανωτέρω ισχύουν και στις περιπτώσεις εισηγμένων εταιρειών. Για τις Συναιτεριστικές Οργανώσεις ζητείται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου Μελών, με Υπεύθυνη Δήλωση πιστότητας αντιγράφου.	Σε φυσικό φάκελο
15	Δικαιολογητικό (σύμφωνα με το αρ. 40 του Ν. 4488/2017) αναφορικά με το εάν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας : - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα / 3 έλεγχοι) - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα / 2 έλεγχοι), για τους λόγους του αρ. 39, του Ν.4488/2017	Σε φυσικό φάκελο
16	(Προαιρετικό) Έγγραφα τεκμηρίωσης εμπειρίας και ικανότητας των συμμετεχόντων φορέων, συμμετέχουσας / συμμετεχουσών επιχείρησης / επιχειρήσεων. (Συμβάσεις έργου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κλπ).	Σε φυσικό φάκελο
17	(Προαιρετικό) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που τεκμηριώνει τα αναγραφόμενα στο επενδυτικό σχέδιο, και μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη αξιολόγηση της πρότασης.	Σε φυσικό φάκελο

Β. ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΣΑΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ (Όταν ισχύουν οι τιθέμενοι περιορισμοί όπως αναφέρονται στην παρούσα πρόσκληση)

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ή ΦΥΣΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ	ΥΠΟΒΟΛΗ
1	Υπεύθυνες Δηλώσεις του κάθε φορέα υπογραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπό του σύμφωνα με τα υποδείγματα του Παραρτήματος ΙΧ	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
2	Τεκμηρίωση κόστους της κατηγορίας δαπανών «όργανα, εξοπλισμός και «κτίρια και γήπεδα» μέσω, είτε προσφορών / προτιμολογίων ,είτε αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ όπου απαιτείται	σε φυσικό φάκελο

	σύμφωνα με το υπόδειγμα εντύπου I.2 αναλυτικής υποβολής πρότασης)	
3	Νομιμοποιητικά έγγραφα για το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα που υπογράφει τις υπεύθυνες δηλώσεις και προσύμφωνα	Σε φυσικό φάκελο
4	ΦΕΚ ίδρυσης ή/ και απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων ή/ και σχετικό απόσπασμα από τον Κανονισμό Λειτουργίας του οργανισμού περί της ίδρυσης και λειτουργίας του τμήματος/ ινστιτούτου /εργαστηρίου που συμμετέχει στην πρόταση. Διευκρινίζεται ότι δεν αφορά την ίδρυση του Ειδικού Λογαριασμού του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, αλλά την οντότητα που εκτελεί το έργο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα του Οργανισμού Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων αλλά από παράρτημά του, τότε: ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).	Σε φυσικό φάκελο
5	Προκειμένου να αξιολογηθεί εάν ένας φορέας είναι προβληματικός: Αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 82 του ν4055/2012 και άρθρο 41 του ν4129/2013 (Α52) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν4223/2013 (Α 287)), καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.	Σε φυσικό φάκελο

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται και στο φυσικό φάκελο ανεξάρτητα από την ηλεκτρονική υποβολή τους.

Σημειώνεται ότι όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣΚΕ σε pdf αρχεία (ή και συμπεσμένα σε μορφή .zip) εφόσον είναι μέχρι 10MB ανά επισυναπτόμενο και συνολικού όγκου 50 MB. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με φυσικό φάκελο θα ακολουθήσουν τη διαδικασία που αναφέρεται στο κεφάλαιο 9 της παρούσας πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται από όλους τους φορείς:

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών

Μόνο για επιχειρήσεις

3. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση.
4. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση)
5. (Ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης έχουν έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην Περιφέρεια Κρήτης) Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην Περιφέρεια Κρήτης. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
6. Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις ισόποση εγγυητική επιστολή.
7. Επωνυμία της Τράπεζας του δικαιούχου και σχετικό αριθμό IBAN.
8. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, εφόσον έχουν υπάρξει
9. Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
10. Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση
11. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
12. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Α) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κρήτης						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:							
<ul style="list-style-type: none"> Όλα τα αναγραφόμενα τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή. Ο Δικαιούχος έχει λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού του Προγράμματος. Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από							

εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

- Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής.
- Ο Δικαιούχος δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι),για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017
- Ο Δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014,
- Δεν εκκρεμεί εις βάρος του Δικαιούχου διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν απόφασης της Ε.Ε..
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησής του ο Δικαιούχος συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης του έργου θα προσκομιστεί στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των εταιρών του έργου αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α΄ δόσης επιχορήγησης.
- Ο Δικαιούχος είναι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλλει είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014
- (Μόνο για οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων που χρηματοδοτούνται ως μη κρατική ενίσχυση, σε περιπτώσεις συνεργασίας με επιχειρήσεις) Το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του φορέα οι οποίες είναι μη οικονομικές.
- (Μόνο για οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων** που χρηματοδοτούνται ως μη κρατική ενίσχυση) Θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
- (Ισχύει μόνο για τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων» Δηλώνω ότι ο φορέας εμπίπτει στην εξής κατηγορία (επιλέξτε κατά περίπτωση) :
  - α) Δημόσιες Υπηρεσίες που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α'143)
  - β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (π.χ. Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία κ.α.),
  - γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος
  - δ) Κοινοφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013, υπό την προϋπόθεση : (α) πρόβλεψης για δραστηριότητα έρευνας στο Καταστατικό του Φορέα και (β) μη οικονομικής δραστηριότητας σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.
- (Μόνο για Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων που

χρηματοδοτούνται ως μη κρατική ενίσχυση, σε περιπτώσεις συνεργασίας με επιχειρήσεις) Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης.

- Η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στις εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις απαραίτητες υποδομές πρόσβασης (προσδιορίζονται ανάλογα με το είδος της δράσης) μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται οι κτιριακές υποδομές ή /και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στο έντυπο υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και όσα λαμβάνονται από αυτούς επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή του, μετά την ένταξη του έργου, το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει έντοκα τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία

Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	«ΚΡΗΤΗ» 2014-2020
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	«2 - Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη»
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	4.f «Πρώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών »
ΔΡΑΣΗ	«4.f.1-Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	

ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	

ΣΤΑΔΙΟ Α	ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ (ON/OFF)
-----------------	------------------------------------

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ/ΒΑΘΜΟΣ	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	Εξετάζεται εάν έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII και όλα τα αναγραφόμενα, τόσο στην ηλεκτρονική, όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης, καθώς και εάν είναι ακριβή και αληθή όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης	ΝΑΙ/ΟΧΙ		

ΣΤΑΔΙΟ Β	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (ON/OFF)
-----------------	---

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ/ ΒΑΘΜΟΣ	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν ο φορέας της πρότασης εμπίπτει στους δικαιούχους όπως αναφέρονται στη πρόσκληση (άρθρο 4)	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
2. Περίοδος υλοποίησης της πρότασης	Εξετάζεται αν η πρόταση όπως προτείνεται, υλοποιείται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας της ΠΠ 2014-2020 λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 6.5.2 της πρόσκλησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
3. Πράξη η οποία εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της πρόσκλησης	Εξετάζεται αν η πράξη εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της πρόσκληση	ΝΑΙ/ΟΧΙ		

4. Μη επικάλυψη των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων	Εξετάζεται αν η πρόταση όπως προτείνεται, ή μέρος αυτής καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν ενταχθεί – χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από Εθνικούς ή Κοινοτικούς Πόρους	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
5. Πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφ. Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων του Καν. (ΕΕ) 651/2014 (άρθρα 13,14,18,19) – Οι ενισχύσεις που χορηγούνται πληρούν τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΕ) 1407/2013	Εξετάζεται αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφ. Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων του Καν. (ΕΕ) 651/2014	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
6. Πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την συμμετοχή ενός φορέα που τίθενται στην πρόσκληση (άρθρα 4,5,6,7)	ΝΑΙ/ΟΧΙ		
Προϋπόθεση Θετικής Αξιολόγησης : Η πρόταση θα πρέπει να εκπληρώνει (ΝΑΙ) όλα τα κριτήρια				

ΣΤΑΔΙΟ Γ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
----------	---------------------

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ/ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ.1	Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)	<ul style="list-style-type: none"> - Σαφήνεια και συνάφεια στόχων - Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών - Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης - Κατά πόσο το προτεινόμενο έργο είναι φιλόδοξο, υιοθετεί καινοτόμες αρχές και προσεγγίσεις και εκτείνεται πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμησης 	<ul style="list-style-type: none"> Άριστα – 5 Πολύ καλά – 4 Καλά – 3 Μέτρια – 2 Ανεπαρκής – 1 Μη αξιολογούμενο – 0 	30%	
Γ.2	Εμπειρία και αξιοπιστία του (ων) δικαιούχου (ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)	<ul style="list-style-type: none"> - Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών. - Ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών. - Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου 	<ul style="list-style-type: none"> Άριστα – 5 Πολύ καλά – 4 Καλά – 3 Μέτρια – 2 Ανεπαρκής – 1 Μη αξιολογούμενο – 0 	30%	

		<p>και της διαχείρισης καινοτομίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών 				
Γ.3	Αποτελέσματα και επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου	<ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης. - Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/ και διεθνές επίπεδο. - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας. - Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους. - Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας). 	<p>Άριστα – 5 Πολύ καλά – 4 Καλά – 3 Μέτρια – 2 Ανεπαρκής – 1 Μη αξιολογούμενο – 0</p>		40%	
ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ = Γ1*30%+Γ2*30%+Γ3*40%						

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟ = 3

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ = 3

ΒΑΘΜΟΣ : 0 : Η Αίτηση Χρηματοδότησης αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό. Ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

ΒΑΘΜΟΣ : 1 (ανεπαρκής) : Το κριτήριο αδυνατεί να εξετασθεί επαρκώς από τα παρεχόμενα στοιχεία της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.

ΒΑΘΜΟΣ : 2 (μέτριος) : Το κριτήριο αναλύεται με γενικό τρόπο στην Αίτηση Χρηματοδότησης, αλλά υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες.

ΒΑΘΜΟΣ : 3 (καλός) : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης καλά, αλλά υπάρχουν ατέλειες.

ΒΑΘΜΟΣ : 4 (πολύ καλός) : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.

ΒΑΘΜΟΣ : 5 (άριστα) : Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης με επιτυχία από κάθε άποψη και οποιεσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0 - 5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακέραιης μονάδας (όπως 0.5, 1.5, 2.5, 3.5, 4.5).